

AVE MARIA

MAY, 1933

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem
v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.

AVE MARIA

published monthly by

*The Slovene
Franciscan Fathers,*

VERY REV. BERNARD
AMBROŽIČ, O.F.M.

Comm. provincial.

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross.

Subscription Price:

\$2.50 per annum

Naročnina:

\$2.50 letno.

Izven U. S. A. \$3.00

Manager—Upravnik:

REV. BENEDICT
HOGE,

P. O. B. 608,

Lemont, Illinois

Editor—Urednik:

REV. ALEXANDER
URANKAR,

1852 W. 22nd Place,

Chicago, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925, at
the post office at Lemont,
Illinois, under the Act of
March 3, 1879. Acceptance
of mailing at the special
rate of postage provided
for in Section 1103, Act
of October 3, 1917, author-
ized on August 29, 1925.

VSAK NAROČNIK

našega lista je podpornik velike misli misijonstva Je-
zusovega. Zakaj? Dolarji, ki si jih namenil za na-
ročnino Ave Marije niso vrženi v kot. Kamenčki so
za zgradbo Kristusovega duhovništva. Zato je bila
Ave Marija ustanovljena, da bi v gmotnem oziru pod-
pirala dijake, kandidate za duhovniški stan. Tvoja
naročnina je seme, ki naj nekoč obrodi sad v vinogradu
Gospodovem. Koliko je dijakov, ki bi radi študirali,
pa nimajo gmotnih sredstev. Samostan v Lemontu je
bil zato ustanovljen, da bi bil tudi šola in vzgojevališče
idealnim fantom, ki so si zaželeli službe altarja. Se-
daj razumeš. Ave Marija utira pot tem študendum.

OBENEM SI APOSTOL

katoliškega tiska. Vsak mora priznati, da Ave Marija
krepko nosi prapor Jezusovega imena. Ta namen
ima, da neti in podžiga in ohranja ogenj vere v srcih
katoliških Slovencev. Najlepši namen ima. Kdorkoli
je naročen na Ave Marijo, je tudi propagator verske
misli. Dolžnost vsakogar je, da Kristusa tudi uči, ne
samo priznava. Z besedo, z zgledom, v dejanju. Ave
Marija naj bo glasilo temu delu, glasnik apostolstva
Jezusovega.

NOVEMU NAROČNIKU

bom govoril nekako takole, ko ga bom skušal pridobiti
za naročbo. Naroči si ta list, že zato, ker je tako po-
ljuden. Ave Marija hoče biti v vseh svojih vrstah
priprosta spremljevalka priprostega ljudstva. Pove-
sti, članki vsi od kraja hočejo biti tebi v razvedrilo in
pouk. Rabiš razvedrila na vsak način. Sezi po Ave
Mariji, beri njene črtice. Rabiš pa tudi pouka, zlasti
v verskih zadevah. Sezi po Ave Mariji. Daje ti
nauka iz katekizma, liturgije, sv. pisma in drugo. Vem,
da se boš naročil. Kaj bi ugovarjal in se izgovarjal?

STAREMU NAROČNIKU

bom pihal na srce tako-le: Glej, da ostaneš dobrotnik
naš. Toliko let si bil v naši vrsti. Poznaš naše
skupne uspehe, poznaš naše skupne boje in skrbi.
Nikar ne odstopi sedaj. Pa četudi so morda časi zate
zelo težki. Stanoviten bodi in ostani z nami.
Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisari-
jata. — Za naročnike in dobrotnike es bere vsak mesec
sv. maša.

AVE MARIA

Majska štev. 1933.—

Nabožni mesečnik.

—Jubilejni letnik XXV.

Slovenska mati božji materi!

Nežika Tomčeva, Johnstown, Pa.

*Ce bila bi slarček v poljani,
zapela bi pesmico glasno,
izbrala bi pesem najlepšo
za Mater prečisto, prejasno.*

*Ce bila bi šmarnica krasna,
bi v venec se rožni povila,
da Materi božji deviški
bi glavo lepo okrasila.*

*Ce bila bi zvezdica jasna,
bi v maju najlepše žarela
in Matere naše nebeške
ljubezen bi vsem razodela.*

*Saj veš, o mati premila
le Tebi mi sree gori,
saj že Tebi sem vsa posvečena
le Tebi naj duša živi.*

*Družino Ti svojo izročam,
sedmero otrok in moža.
Pokaži nam pot blagoslova,
pokaži nam pot do Boga.*

Slovenski psalm.

P. Evstahij O. F. M.

*Blagoslovljeno delo je tvoje,
slovenska žena in mati,
veliko trpljenje, grenka bolest,
težak tvoj križ — — —
ponižno ga nosiš in vdano:
"v Gospodu je moja moč in zvestoba!"*

*Kako lepe so duše, moj Bog, kako lepe
so duše! — Ki ljubijo tebe! — —
Z veseljem bom spremljal vaše molitve,
ve matere naše slovenske!
Najvišji naj vas ohrani v lepoti
večno mladih src! —*

*Zahvaljen, Gospod, za skrb naših očetov,
zahvaljen za vero naših žena in mater!
Vsi, vsi smo njih prošnji deležni. . .*

*O vi mladeniči in vi možje,
vsi, vsi bomo na reke hvaležni Gospodu,
da smo slovenskih mater sinovi!
Velika, velika si, žena in mati,
v Zveličarju je tvoja moč in zvestoba!*

Mati usmiljenja.

Rev. J. C. Smoley.

ŠTEVILO častnih naslovov, s katerimi pozdravljamo Mater božjega Sina in jo slavimo, je veliko. Vsak teh častnih naslovov je drag kamen v Marijini kroni. Vsak teh kamnov se sveti in blišči na poseben način: "Devica Marija" — je to žar dijamantne čistosti. "Mati bolečin" — je to krvavordeči rubin v njeni kroni. "Kraljica nebes" — je to svetleča krasota safirja, blišč čistih biserov. Toda izmed vseh njenih naslovov nam je eden najljubši, in ta je: "Mati usmiljenja".

Poslušajte, kar vam povem.

Od pričetku dvajsetega stoletja se je ustrelil v Neapelju knez Pignatelli — na predvečer svoje svatbe. Našli so ga mrtvega pri pisalni mizi v njegovi sobi, na mizi je pa ležala odprta knjiga filozofa Nietzscheja, onega Nietzscheja, ki je imenoval usmiljenje "množilca bede". Ali je mrtvi Pignatelli tik pred smrtjo prebiral še njegovo knjigo? Nikdo tega ne ve. Nikdo ne ve, kaj so bile poslednje misli tega nesrečnega, ki je stopil v večnost pred sodni stol božji kot samomorilec.

Morale so pa biti jako čudne, prav posebne misli. Kratko pred svojo smrtjo je moral knez Pignatelli misliti še na verske stvari. Na steni nad pisalno mizo je bila Marijina podoba, pravi umotvor, podoba "Matere usmiljenja". In ta podoba je bila obrnjena proti steni, ko so mrtveca

našli. Brez dvoma jo je obrnil sam, predno je pomeril z revolverjem v svoje čelo. Zakaj? — Kaj je nagnilo nesrečnega moža, da je Marijino podobo obrnil, predno je umrl?

Tudi na to ne ve nikdo odgovora. Smrt za kriva to njegovo dejanje. Biti je pa moral pretresljiv prizor, ko je star služabnik, ki je z mrtvecem v njegovih mladih letih pogosto klečal in molil pred to Marijino podobo, podobo zopet obrnil. In sedaj so zle usmiljene Marijine oči, oči Matere usmiljenja na mrtveca in na knjigo, katero je zadnjikrat prebiral, na knjigo Nietzschejevo, ki imenuje usmiljenje "množilca bede".

Na krvavem perzijskem pogrinjalu v krasno opravljeni sobani leži ubog samomorilec, ki je šel v smrt pod nesrečnim vplivom filozofije, ki ne pozna usmiljenja — šel je v smrt, ko je prej še obrnil Marijino podobo, kakor da bi ne mogel izvršiti groznega samomora, dokler gledajo ljubne oči Matere usmiljenja na njega.

Ne, kdor misli na Mater usmiljenja, ta ne bo propadel, ta se ne bo pogubil. In če se pogubi, potem ni več verjel in zaupal v njeno mogočno priprošnjo; iztrgal je prej njeno podobo iz svojega srca, predno se je pogreznil v pogubo.

Povem naj vam pa še drugo zgodbo.

Sv. Frančišek Nerij je sedel nekoč v ječi pri zločincu, ki je bil na smrt obsojen. Vse prigo-varjanje svetnikovo je bilo zastoj. Zakrknjenec

ni v zadnjih trenutkih, ko je zrl smrti v oko, ni hotel ničesar slišati o ljubezni, o usmiljenju božjem.

Tiho sta sedela drug ob drugem, svetnik in grešnik. Tu vzame Frančišek Marijino podobo iz svoje knjige in mu jo pokaže.

"Poznaš li to Gospo?"

Sedaj je pričel grešnik zdihovati. "Mož božji," je vzkliknil, "mi li daš svojo besedo, da je res to, kar si mi povedal?"

"Da, svojo besedo!"

"Potem se bom pa spovedal! Hočem se pokoriti. Rad bom položil glavo pod rabeljnov sekiro, da tako zadostim s svojo smrtjo."

Vzor vseh mater prejema moč vseh mater — Boga.

"Da," zagodrnjal je jezno zločinec.

"Ona prosi za te, ona je mati usmiljenja."

"Ona prosi za me? — Potem me pa ne pozna. Potem pa ne vem, kakšn agrozna pošast sem jaz, jaz sem pogubljen, ki ga čaka peklo. . ."

"Le tiho, tiho, ona te pozna, in kljub vsemu, kar si storil, prosi za te."

Premagala ga je milost, in zločinec je skesano molil: "Sveta Marija, Mati božja, prosi za mene ubogega grešnika sedaj in v moji smrtni uri."

Mati usmiljenja! Tvoj umirajoči Sin dal je tudi meni svojo besedo, da si Ti moja Mati!

Sveta Marija, Mati božja, prosi za mene grešnika sedaj in v moji smrtni uri!

Spomin.

fr. Tarzicij.

BILO je pred nekaj leti. Zgodaj zjutraj, ko se v stolpu še ni bil oglasil jutranji ave, sva bila z materjo že na potu. Šla sva na božjo pot, romala sva k Mariji na Črno Goro. Pot je bila težka, cesta prašna in trda. Hodila sva počasi in večinoma molče. Le tu in tam sva spregovorila kako besedo o Mariji in Bogu, kateremu je vse okoli naju v prečudni lepoti prepevalo čast in slavo.

Mati je bila bolna. V prsih jo je vedno nekaj tiščalo in dušilo. Hodila je težko, a je vendar šla. Je že vedela zakaj. Bila je — mati.

Ob dvanajstih sva prišla v Ptuj. Bila sva utrujena in razgreta. Moje oči so letale sem in tja, od palače do palače, od izložbe do izložbe, od stolpa do stolpa. Bil sem prvič v "mestu". Mati pa za vse to ni imela oči. Mesta se je dovolj navžila v mladosti, ko je bila še dekle. Zdaj so bile njene misli drugje: v cerkvi — pri Bogu.

Stopila sva k minoritom. Pred oltarjem sva sedla v klop in molila, bolje, mati je molila. Njene oči so bile nepremično uprte v tabernakelj, odkoder edino je pričakovala moči in krepčila za izmučeno telo in trpečo dušo. Kako lepa je bila takrat!

Ko sva bila zopet na cesti, naju je dohitela procesija. Pridružila sva se ji in z njo šla proti cilju. V trgu pod Goro so se dekleta "opletala". Midva z materjo pa sva za par trenutkov stopila v

cerkev z namenom, da se hitro vrneva in nadaljujemo pot s procesijo. Toda prišlo je drugače.

Po prihodu iz cerkve sva v daljavi zagledala procesijo. Misleč, da je ona, s katero sva preje hodila, sem pričel godrnjati, češ, zakaj sva šla v cerkev, zakaj sva tam tako dolgo ostala. Priganjal sem mater naj hitro gre, da bova procesijo došla. O nesrečni otrok! Saj je itak že težko hodila in zdaj naj še hiti? In vendar. Misleč, da je kriva zamude, je molčala in hitela. V prsih pa jo je tiščalo in dušilo vedno bolj in bolj. Pešati je začela in korak ji je zastajal, jaz pa sem silil in silil. In je zopet hitela. Zakaj? Je že vedela zakaj. Bila je romarica — mati. O ljubezen materina, kdo te more razumeti, kdo doumeti in prav spoznati?

Že blizu romarske cerkve sva procesijo res dohitela. Toda procesija ni bila prava; le-ta je bila še daleč za nama.

Bilo me je sram. Mati pa je težko soplala, obraz ji je bil bled in iz oči so ji polzele solze. Sočutno me je pogledala in rekla: zaman sva hitela.

Stopila sva v svetišče, pokleknila pred milostni oltar ter se zazrla v podobo. Nekaj trenutkov nato pa se je mati sklonila in postalo ji je slabo. . .

Mati, kaj sem storil! To sem zakrivil jaz. Tedaj tega nisem uvidel, a sedaj spoznam in priznam. Mati, odpustite mi, prosim vas, odpustite!

Mati.

Mira Gorišek.

Kdo je, ki veliko žrtvuje, veliko trpi!?

To je mati. — Nikdar ne misli ona nase, dela za druge, za svoje otroke. Da, veliko mora trpeti, vendar trpi vdano, njeno trpljenje je tiho, razen Bogu ga ne potoži nikomur. —

Videla sem nekoč moliti mater.

Nepremično je klečala celo uro pred tabernakljem in goreče molila. Prosila je skritega Zveličarja, naj varuje njene otroke vsega hudega, naj jih blagoslavlja in ko bodo sli na pot v življenje, naj usmiljeno razprostre svoj plašč ljubezni, naj jih objame in priklene na svoje srce. Iskrena je bila njena molitev. —

Nihče, niti duhovnik ne zna tako lepo, goreče in iskreno moliti kakor edino — mati.

V goreči molitvi za svoje otroke popolnoma pozabi mati na se, ko zasliši mil sprašujoč glas: "In ti?" — "O Zveličar; jaz! Ne potrebujem ničesar razen moči, da se lahko žrtvujem." —

Ni je večje od ljubezni materine.

Kdo je, ki vse pozabi, vse odpusti?

To je mati. — Ako greši eden izmed njenih otrokov pravo pot, zaide — hodi po poti, ki vodi v večno pogubljenje, ni več upanja, da se še vrne, kdo je pripravljen rešiti ga? Mati. — Ona je, ki gre za njim, dokler ga ne najde. Pot je bila trnjeva, srce ji je krvavelo; vendar ko zagleda svojo izgubljeno ovčko — svoje dete — se mu vrže okrog vratu, vsa srečna ga objame, pozabi na trpljenje, na vse. Otrok se sramuje. Sram ga je, ko gleda svojo izmučeno mater, njen trpeč obraz in vse to radi njega. — Nima moči, da bi se osvobodil njenemu objemu. On se vrne z njo nazaj, nazaj na pravo pot. — — —

Nihče ne zna tako pretrpeti, kakor — mati!

Nihče ne more tako ljubiti, kakor — mati!

Nihče ne odpušča tako lahko, kakor — mati!

Moji mamici pesem.

Mira Gorisek.

KO bi bila pesnik, bi pesnila. . . In nastajali bi verzi. Vendar to ne bi bila vsakdanja fraza. V verzih bi bilo življenje, bi bila slika moje duše. Vem, da bi ljudje o njih sodili različno, nekaterim bi se dopadli in bi rekli: "Le-pi so." Drugi bi opazili na njih hladnost in bi rekli: "Brez življenja so." Vsak bi sodil drugače, nihče pa ne bi pogledal v globino, nikomur se ne bi zdelo vredno iskati misli, skrite za besedami. Toda verze bi dobila v roke moja mamica — — —

Citala bi jih in ah, razumela bi svoje dete, razumela bi vse, vse — — — Vedela bi, da so verzi pisani zanjo, uganila bi vse, kar bi ji hotela povedati iz daljine in vedela bi, kako neizmerno je včasih hrepenenje po njej, čutila bi kako sem včasih onemogla in slaba, videla bi boje v moji duši. V verzih bi mamici razodela vse; ona pa bi name pomislila z ljubeznijo in jaz bi čutila bližino ljubeče duše, oko bi se razjasnilo in gledalo lepoto življenja — — —

Če bi bila slikar, bi slikala — — — Peščena puščava se razprostira daleč na okrog, povsod sam pesek, pesek — — — In glej, tam stoji pelikan in s svojim kljunom si rani prsi. Mladiči žejno pi-jejo materino kri, a se ne zavedajo, da so sedaj

izgubili vodnico skozi puštinjo, ne zavedajo se, kaka usoda jih čaka in da jim morda preti pogin. Oni si hočejo le utešiti žgočo žejo — — — Iz pelikanovih prsi teče kri in pesek, tisti neusmiljeni pesek jo pije z isto slastjo kot mladiči. Ko so se pelikani napili, so odleteli proč od kraja žrtve in mati je ostala sama, pozabljena, zapuščena. Bila pa je spomenik žrtve in zatajevanja, spomenik neizmerne ljubezni. Da, mladiči so se sramovali materine žrtve, zato so odleteli — — —

Ste tudi vi že morda kedaj čutili, da vas je bilo sram materine žrtve in ji niste upali pogledati v oči, polne trpljenja, ki pa so zrle vendar tako ljubeče in vdano? Niste ji upali pogledati v oči in niste ji izrekli besedice zahvale, čeprav je bilo vaše srce polno blaženosti in bi padli pred materjo na kolena, a vas je bilo sram. —

Mati, ah ta čudovita duša, ki ne zahteva zahvale, temveč gleda z globokim pogledom svoje dete in vprašuje: "Je li dovolj? Hočeš še, otrok?"

Če bi znala igrati, bi igrala — — —

Gosli bi lahko počivale v moji roki, pogled bi bil usmerjen nekam v daljavo, duša bi razpela jadra in splavala na široko morje sanj. Duša bi bila daleč od obrežja, bila bi daleč od sveta na brezmejni modri gladini morja, lok pa bi bežal po strunah in ustvarjale bi se melodije, polne otožnosti in sanj. Včasih pa bi v goslih zavris-kalo in po okolici bi se razlile melodije, vesele in poskočne, dokler ne bi zadnji akordi utihnili v temni noči — — —

V nočeh brez spanja, polnih groze in brez-smotrnih misli, ko bi bila moja duša tako prazna in brez vsakega življenja, ko ne bi čutila nobene boleti, ko mi ne bi bilo mar za vse prizadete krivice, ko ne bi čutila nobene radosti, nobenega veselja, bi roka nehote segla na steno, kjer vise gosli in strune, kot, da se prebujajo iz sladkih sanj, bi pele tiho, tiho, komaj slišno — — — Vse okrog je temno, samo tam v kotu žare oči — — — Te oči imajo čudovito moč. Zro me nepremično, kot bi se hotele zasidrati v moje srce in polašča se me obup in groza. Prav tiho po prstih se splazim v tisti kot in s pestjo udarim v tiste oči, ah, in bila bi potolažena če bi slišala krik — — — Toda vladal je molk, kajti udarila sem v praznino. In zopet je bila duša prazna, niti obupa ni bilo v njej. Okoli me je zavladala še večja tišina — — — Zopet sem prišla lok in igrala — sama nisem vedela kaj — dokler mi ni roka trudna omahnila in sem se pogreznila v trdno spanje —

Da tudi v godbi bi mamici razodela vse, vse. Vendar, če bi mamica poslušala, ne bi igrala žalostnih melodij, temveč vriskajoče in vesele pesmi — — — Ne bi hotela, da bi mamica slutila

vse moje dvome, ne, ampak, da bi mislila, da sem srečna, kajti v moji sreči bi bila srečna tudi ona

— — —
Če bi bila pesnik bi pesnila o materi in njeni brezmejni ljubezni. Če bi bila slikar, bi slikala

slike, ki bi izražale vso materino bolelost, če bi bila godbenik, bi igral samo v čast mami. —

Toda vsega tega mi ljubi Bog ni dal in jaz ji ne morem reči drugega kot:

“Mamica, ljubim te!”

Ako kristjan -- tudi katoličan.

Rev. J. Oblak.

RAZVEN ene sestrice so vsi moji sorodniki judovski. — Vzgojena sem v protestantskem zavodu. Kot judinja sem bila oproščena verskega pouka, toda ob nedeljah sem morala k službi božji. Vsi smo imeli seboj biblijo, sv. pismo; ne morem pa se spomniti, da bi jo bila kdaj odprla. Sicer pa sem ostala hladna pri vsem, kar se je zgodilo pri službi božji. Ko pa sem nekoč iz radovednosti vstopila v katoliško cerkev, sem se čudila, da sem našla tam neko podobnost s sinagogo. Ko sem sedemnajst let stara izkusila bridko prevaro, me je to približalo Bogu. Nekega dne sem vzela svojo biblijo in jo odprla. Čitala sem: “Blagor žalostnim, ker bodo potolaženi.” Te besede so me močno ganile; nisem se mogla odtrgati od evangelija, dokler nisem vsega prečitala, ne da bi prenehala, ali pravilneje povedano, često sem prekinila branje, da sem se ginjena razjokala. Misel, da nisem celih sedemnajst let svojega življenja niti slutila, kako vzvišena lepota je skrita v evangeliju, misel, da tako dolgo nisem poznala Kristusa, me je globoko bolela.

Govorila sem o tem s svojo prijateljico, protestantko, in ta me je primorala, da sem se dala vpisati v “Christian Science” v “krščansko vedo”. Tri leta sem ostala v tej sekti, a gotovosti v veri

in dušnega miru, po katerem sem tolikanj hrepela, nisem našla.

Slednjič sem dobila v roke knjigo: “Nauk katoliške cerkve”; v nji sem našla, kar mi je tako dolgo manjkalo, popolno, čisto, jasno resnico. Božja previdnost je naklonila, da sem kmalu nato našla duhovnika benediktinca, ki me je o katoliški veri poučil in krstil.

Toda preden sem bila krščena, sem pisala očetu v London, zakaj sem se odločila. Ko je zvedel, da sem stopila v “Christian Science”, se ni vznemirjal. Tokrat pa je takoj, ko je prejel moje pismo, s prvim vlakom odpotoval iz Londona in dospel v Bath prav isti dan, ko je bil določen moj krst. In začela se je diskusija, ki je trajala od enajste ure dopoldne do šestih zvečer; oče mi je obljubil to in ono, grozil mi je, se jezil, dajal mi dokaze svoje ljubezni. Bilo je grozno, nepopisljivo! A Bog mi je pomagal v onih strašnih urah. To je bila zadnja priprava na sv. krst. Boj, ki se je pričel v Bath-u, se je obnovil v Londonu. Polagoma pa se je vihar poglobil, in nekoč sem v svoje presenečenje slišala, kako je oče rekel: “Ako bi kdaj prestopil v krščansko sekto, bi si izvolil rimskokatoliško, kajti edino ta je nastala naravnost iz judovske.”

Komur še diši v Rusijo.

Hrepenenje po ruskih nebesih se je že precej ohladilo. Tisti, katerim se je posrečilo priti vanje, a so se znašli v peklu, iz katerega so se še srečno rešili, so vedeli že preveč povedati o njih. Vendar ne manjka takih, ki se še vedno ogrevajo za boljševiška nebesa. Tem bodi povedano, če si sploh dajo še kaj dopovedati, da dobiva n. pr. v Kijevu družina petih članov tri unče kruha na dan. Za te tri unče mora plačati en dolar, seve če ga ima. A koliko jih je, ki bi mogli samo za to betvo kruha plačati dolar na dan. In še ta kruh je tak, kot smo ga med vojsko imeli, s pravo moko le v

daljnem sorodstvu. Cele armade ljudi roma iz kraja v kraj, deloma peš deloma vrh železniških voz, da bi kje dobili toliko hrane, da bi jim ne bilo treba lakote umreti. Kot sestrjadi volkovi v gruclah preže na transporte živih in si jih skušajo po rokovnjaško prisvojiti. Včasih se jim posreči z manjšimi žrtvami obvladati spremljajoče obo-roženo moštvo. Često pa morajo svoj naskok v masah plačati z življenjem. Tako jih je bilo v Harkovu pretekli oktober kar nad 500 obenem postreljenih, ko so skušali oropati vlak z živili. Takih nebes si more samo vrag želeči.

Mala Cvetka, sv. Terezija.

Priredil P. B. A.

Peto poglavje.

TEREZIKIN NOVI DOM. — NJENI SPREHODI Z OČETOM.

Pozno zvečer je bilo, ko so dospeli v Lisieux. Otroci so bili tako trudni, da jih je spanec po vrsti premagoval. Takoj po večerji so se vse deklice spravile k počitku.

Oče je ostal sam z Guerinovo družino. Pogovarjali so se o načrtih za bodočnost. Gospod Martin si je bil pridobil s pridnim delom toliko premoženja, da mu ni bilo treba več skrbeti za vsakdanji živež. Lahko je posvetil vse nadaljnje skrbi le vzgoji svojih hčera. Zanašal se je pa tudi na ljubeznivo Guerinovo teto, da bo stala ob strani Mariji in Pavlini, ki sta imeli biti za gospodinji in za materi vsem ostalim Martinovim v novem domu.

Drugi dan, zgodaj v jutro, so se napotili proti novemu domu. Pot je vodila skozi mestni park in je kmalu zavila na ozko tratino, po kateri se je vila ozka stezica. Ko so se bližali, so starejše deklice z žalostjo pogledovale na novi dom češ, nikoli ne bomo videle tu drage mamice. Toda Terezika je našla takoj vse po svojem okusu in je bila takoj doma.

Hiša je bila svetla in sončna. Imela je visoko verando, od koder se je videla vsenaokoli po zelenih gričih in gozdnatih pobočjih. Pred hišo je bil prostoren vrt za cvetlice in drevesa, v ozadju pa za kuhinjsko zelenjavo. Vse se je zdelelo Tereziki prekrasno in očarljivo.

Kmalu so se vsi udomačili. Marija je ne prestano skrbela, da bi kar mogoče postregla očetu. Pavlina je posvečala vso pozornost mlajšim sesticam, ki so ji bile izročene v oskrbo. To nalogo je dobila od rajne matere na smrtni postelji. Ko namreč umirajoča bolnica že ni mogla več govoriti, je posegla po Marijini roki, jo poljubila in namignila proti mlajšim hčeram. Vsi so razumeli, da hoče mati reči: ti si najstarejša, ti postani duhovna mamica vseh teh sirot.

Posebno je Pavlina imela na skrbi vso vzgojo Terezike, ki je bila še premlada za delo. Pod vodstvom tako skrbne učiteljice se je Terezika kmalu naučila brati in pisati. Prva beseda, ki jo je znala samostojno prebrati, je bila beseda "nebesa".

Ko je pa "šola" minila, je stekla Terezika na verando, kjer se je najrajši mudil oče, njen

"kralj". Splezala mu je na kolena in mu s ponosom kazala "rede", ki jih je dobila od Pavline. Lahko je bila nanje ponosna, saj so bili vedno prav dobri.

Včasih ga je našla na vrtu, ko se je izprehajal med cveticami. Živahno je skakljala okoli njega in ga spremljala po stezicah. Samo za kako minuto je pustila samega tu pa tam, da je lovila sladko pijačo iz drevesnih debel. Če se ji je posrečilo, da je njeno "vino" dobilo lepo cekinasto barvo, je prinesla pokusiti očetu. Seveda je hvalil pijačo na vse pretege in se delal, da jo pije s pravo slastjo.

Posebno rada se je pa Terezika bavila s tem, da je prirejala majhne altarje iz mahu v izdolbini vrh zidane vrtno ograje. Ko je bilo delo končano, je seveda moral priti oče in občudovati mojstersko delo svoje "kraljičice".

Vsako leto so pa obhajali poseben hišni praznik. Ob zaključku šolskega leta je morala Terezika delati javne skušnje. Več prijateljev je bilo povabljenih, da so prisostvovali dogodku. Čeprav je bila Terezika edina, ki se je potegovala za nagrado, so vendar bile skušnje prav stroge. Nagrada je morala biti trdo zaslužena. Po končanih skušnjah je bila kratka igra, ki so jo podale s Tereziko vred še nekatere deklice njenih let.

Pred igro je prišla Terezika sama na oder in oče ji je slovesno izročil nagrade, ki so ji šle po zasluženju.

Ta slovesni dan je Tereziki vselej vzbudil misel na poslednjo sodbo. Živo si je poklicala v spomin, da se bo takrat samo hudobnim bati kazni. Dobri, ki so vse življenje delali za Boga, se nimajo ničesar bati, zakaj čaka jih samo plačilo.

Večinoma vsak dan je vzel oče Tereziko s seboj na kratek izprehod. Spremljal ju je lep bel hišni čuvaj, ki je imel dolgo svileni dlako. Med sprehodom sta oče in Terezika vedno šla počastit Najsvetejše v kako cerkev, med tem ko je pes verno čakal pred vrati in pazil, kedaj bosta njegova gospodarja nazaj. Kadar so meščani videli belega stražnika pred cerkvijo, kako mirno je čakal in se ni dal ničemur zmotiti, so takoj vedeli, da ima gospod Zveličar obisk pred svojim altarjem.

Kaj je pa Terezika povedala Gospodu, ko je bila pri njem na obisku? Kar ji je pač prišlo na misel in kar ji je narekovalo njeno otroško pobožno srce.

"Gospod, ljubim te. Želim te ljubiti tudi za tiste, ki te ne ljubijo. Vedno želim ostati tebi zvesta in udana. Rada bi nadomestila ljubezen vseh tistih otrok, ki nikoli ne mislijo nate."

Ko sta prišla iz cerkve, je Terezika izpraševala očeta o raznih rečeh, ki jih je bila videla ali slišala.

"Papa, kaj pa poveš Gospodu, ko ga greš obiskat? Toda komu si se ravnokar odkril? Nobenega človeka nisem videla blizu."

Oče ji je vse povedal, kako se je bil pogovarjal z Jezusom v tabernakeljnu. Odkril pa da se je zato, ker sta ravno šla mimo cerkve, kjer je pričujoč Zveličar v presvetem Zakramentu. Odkriti da se je tudi treba, če gre človek mimo križa ali pa če sreča duhovnika. Zakaj duhovnik zasluži to zavoljo svete službe, ki jo opravlja.

"Papa, zakaj si pa naročil Mariji, naj kmalu poravna račun pri trgovcu?"

"Veš, kraljičica, ni prav, da bi živeli na račun drugih. Ni pravično, če pustimo, da bližnji dela za nas, plačila za delo bi mu pa ne dali. Povedal ti bom resnično zgodbo, da boš bolje razumela."

Bila je uboga vdova, ki je imela štiri otroke. Najmlajšemu je bilo komaj dve leti. Mati je delala noč in dan, da bi zaslužila za vzdrževanje družine. Delala je lepe klobuke za bogate gospe. Toda ponosne gospe ji niso redno plačevale, kar ji je šlo, nekatere pa sploh ne. Po dvakrat in trikrat je morala nazaj v isto hišo, pa so jo še pogosto odslovili. Ona sama je pa bila poštena in je vedno takoj vse plačevala, kar je kupila. Tako se je zgodilo, da nekoč ni bilo beliča pri hiši in otroci so morali spat brez večerje. Toda odslej je bilo večkrat tako. Da, vleklo se je skozi več mesecev. Končno je mati umrla. Preveč je bila zdelana od napora in od skrbi. Umrla je in zapustila štiri male sirote. Nikogar ni bilo, da bi zanje skrbel."

Terezika je povescila glavo in si brisala solze.

"Papa, kako bomo to naredili, da se kaj takega ne pripeti?"

"Kaj bomo naredili, kraljičica moja? Zapišimo si bomo, kaj pravi stari Tobija: zavedaj se, da je delavec vreden plačila. Ne pojdi počivati niti en večer, dokler mu nisi plačal zaslužka. Glej, Terezika, te besede so mi segle do srca, ko sem bil še majhen deček."

Terezika se je zagledala v blago obličje dobrega očeta in vzkliknila z žarečimi očmi:

"O, papa, če bi te poznali mogočni možje naše vlade, gotovo bi te naredili za kralja. Potem bi bila Francija srečna kot ni bila nikoli poprej. Toda vesela sem, da te ne poznajo. Zakaj če bi bil ti kralj, bi bil nesrečen kot so vsi kralji."

Po teh besedah je bila Terezika nekaj časa molčeča, oče se je pa tiho smehljaj. Pa je zopet vprašala:

"Papa, zakaj pa greš vsako jutro že ob šestih k maši, ko je tak mraz po zimi? Saj bi lahko šel pozneje."

"Seveda bi lahko šel pozneje, Terezika. Toda rad imam tisto mašo, ker gredo k njej večinoma ubogi ljudje. In še en vzrok imam. Povem ti ga, ker te imam že za veliko in modro deklico. Veš, zato grem rad zgodaj k sveti maši, ker na ta način lahko naredim malo pokore. Veš, pokora zadosti pred Bogom ne samo za naše lastne grehe, temuč za grehe vseh ljudi."

Terezika je napeto premišljevala. Razumela je pač, da z raznimi "dejanji" popraviš napake in si pridobiš Jezusovo naklonjenost, toda kako je mogoče na ta način zadostovati za prestopke drugih, to Tereziki ni moglo v glavo.

Ravno takrat je pot zavila tik ob potoku, ki je bil ves pokrit z vodnimi lilijami. Nekaj je zaškröpotalo iz vode.

"Kaj pa je?" je vzkliknila Terezika. Pa že se je prikazal beli čuvaj iz vode skozi lilijске cvetove. Oče se je smejal in zažvižgal psu, ki je na klic takoj pritekel k gospodarju. Vse je curljalo od njega.

"Kakšen pa si, umazanec grdi! Ampak bo di mi pri miru sedaj in ne stresaj svoje umazanije raz sebe preblizu naju!" Tako je karala mokrega in umazanega čuvaja.

Pes se je pa kakor na povelje zavalil v cestni prah in v hipu je bil bolj podoben živi umazanosti kot lepemu Martinovemu čuvaju.

"O, kako je grd!" je vzkliknila Terezika.

"Da," je dejal oče. "Treba ga bo prav pošteno oprati, ko pridemo domov. Vidiš, kraljičica, to je slika grešnikove duše, ki se je v grehu zamazala. Potem pa potrebuje usmiljene duše, usmiljenega srca, da jo zopet opere."

Končno so dospeli domov. Terezika je bila hodila dolgo pot in ves čas mnogo govorila. Zato je bila močno žejna. Planila je v kuhinjo k Pavlini in rekla:

"O, kako sem žejna! Če bi ti vedela, Pavlina, kako zelo sem žejna!"

Pavlina ni vedela, kakšen pogovor sta imela med potjo Terezika in oče. Toda prišlo ji je na misel, da bi lahko praktično učila Tereziko samopremagovanja. Pa je dejala:

"Ali bi se morebiti hotela odreči pijači in tako rešila dušo kakega grešnika?"

Terezika je spoznala, da je sedaj trenotek za izpolnjevanje lepega nauka, ki ga je bila dobila na izprehodu. Brž je odgovorila Pavlini:

"O, seveda!" Toda obenem je globoko zavzdihnila in s tem razodela, kako težko je zanj to veliko "dejanje".

Pavlini se je pa zdelo, da je mala sestra že dovolj storila, ko je bila tako hitro pripravljena, da se odpove pijači. Zato ji je nekaj minut potem prinesla kupico hladilne pijače. Terezika se

je začudila in dejala:

"Kaj? Ali res hočeš, da pijem in tako pustim grešnika na cedilu?"

Pavlina ji je pa razložila, da ima že veliko zasluženje pred Bogom zavoljo svojega "dejanja". Sedaj naj si pa pridobi še drugo zasluženje, s tem, da uboga in pije. Češ, potem bo morebiti rešila dva grešnika namesto enega.

Tako lepo vzgojo je imela mala Terezika v krogu svojih dragih. Ali se bomo čudili, če je bilo njeno življenje tako nenavadno čednostno?

(Dalje.)

Pa Bog me noče uslišati.

P. Hugo.

KOLIKOKRAT se sliši ta tožba. In neko nezaupanje, da nevolja kar očitno veje iz nje. Kot bi dotični hotel reči: "Vi nas varate! Boga nam opisujete kot najboljšega Očeta. Kc bi to res bil, bi ne mogel preslišati moje prošnje, tako zaupne, tako pristržne. Vsakega človeškega očeta, da očma bi omehčala. Najboljši Oče pa je bil gluh zanj."

Počasi prijatelj, počasi z izpraševanjem vesti najboljšemu Očetu. Prav za to, ker je najboljši in tudi svojemu otroku vse najboljše želi, ga marsikaterikrat ne usliši, če ga česa še tako zaupno in goreče prosi. Ko bi ga uslišal, bi ne bil najboljši Oče. Rajši se mu zameri, kot bi ga uslišal.

Naj ti to samo z enim zgledom pojasnim.

V sv. pismu beremo, da je mati Zebedejevih sinov Jakoba in Janeza, ki ju je Gospod imenoval gromovnika, ker sta bila jako razborita, nekoč obenem s sinovoma pokleknila pred Gospoda in ga v njunem imenu prav zaupno poprosila: "Reci, naj ta dva moja sinova sedita v Tvojem kraljestvu, eden na tvoji desnici, eden na tvoji levi!" A žena pri tem ni mislila na Gospodovo nebeško kraljestvo, temveč na zemsko. Kot toliko drugih, ne izvzemši apostole, pa bila tudi ona prepričana, da bo Mesija pred vsem obnovil judovsko zemsko kraljestvo, ter postal njegov kralj. Pa si je mislila, tako novo kraljestvo potrebuje odločnih mož. Moja dva sinova gromovnika, kot ju je Gospod sam imenoval, bota kot nalašč za njegov prvi ministrski kabinet. Sicer ju gotovo že on sam dobro pozna, a da bosta bolj gotovo v to odbrana, ju hočem še jaz malo priporočiti.

Toda v njeno veliko razočaranje ji Gospod še odgovoril ni. Le njima, ki sta poslala mater v boj, je dejal: "Ne vesta, kaj prosita!" Sv. pismo sicer ne poroča, kako je mati to sprejela. A

se gotovo ne bomo zmotili, če pravimo, da je bila nemalo razočarana in nevoljna, kot pač vsi taki, ki jim je kaka srčna želja in prošnja zavrnjena. Najbrž je doma možu potožila: "Tako lepo sem ga prosila, pa mi niti odgovora ni dal!"

No pa ta nevolja je Salomo kmalu minila. Zvesto je še nadalje hodila za Gospodom. Vidi-mo jo med pobožnimi ženami, ki so ga sočutno spremljale na njegov zemski kraljevski prestol, na križ. Vidimo jo pozneje tisto zgodnje velikonočno jutro, kako hiti k grobu, da ga mazili. Kaj si je neki mislila takrat, ko ga je spremljala po krvavi poti na prestol križa. Gotovo ji je stopil pred oči tisti trenutek, ko je s svojima sinovoma klečala pred njim in ga prosila, da bi ju kot judovski kralj, posadil enega na svojo desnico, enega pa na levico. Začele so se ji oči odpirati, spoznavati je jela one njegove odrezane besede, ki so jo takrat tako trpko zadele: "Ne vesta, kaj prosita!"

In če prej ne, na Kalvariji, pod njegovim kraljevim tronom, ji je postalo jasno, kako nespametna je bila njena prošnja. Ljubeče je zrla vanj na njegovem kraljevskem tronu z dvema ministroma ob strani, eden na desni, drugi na levi. Morda ste se tedaj srečale oči umirajočega Gospoda in Salome. Tiho, a vendar tako glasno in jasno so ji njegove ugasujoče oči govorile: "Saloma, ali zdaj razumeš tisto: Ne vesta kaj prosita? Ali vidiš moja ministra ob desni in levi? Bi li hotela, da bi tvoja sinova zavzemala ti mesti? In Saloma je gotovo skesano, hvaležno vzdihnila: "Hvala ti Gospod, da me takrat nisi uslišal!"

Na to se spomni, kdorkoli Boga česa prosiš, pa nisi uslišan. Mesto da bi neskončno dobremu Očetu, ki kot vsevedni najbolje ve, kaj je otroku koristno, kaj ne, vest izpraševal, rajši reci: "Ne moja, ampak Tvoja volja naj se zgodi!"

O srečnih materah in srečnih otrocih.

nja. — Povabljen k sodelovanju, je imel ljubljanski stolni kanonik dr. Mih. Opeka na tak materinski dan v "Narodnem domu" v Celju naslednje predavanje:

Častito občinstvo!

Vaš materinski dan je, in toliko je moje spoštovanje do sladkega imena "mati", da se vašemu pozivu za sodelovanje pri tem dnevu nisem mogel upreti. Govoril bom v prvi vrsti materam; nič pa ne bo škodovalo to moje predavanje tudi drugim, zlasti ne očetom.

Pred mnogimi leti je bila pri papežu Leonu XIII., čigar ljudovita prijaznost je slovela, z nekaterimi drugimi rimskimi romarji, v avdijenci tudi prav mlada francoska dama, dosti znana v tedanjem literarnem svetu. Ko pride na vrsto, da se pokloni papežu, jo papež z mirnim pogledom nekaj časa motri, potem pa pravi: "E questa

V povojnem času so — kakor znano — po vsem kulturnem svetu začeli prirejati po mestih in večjih krajih vsakoletne takozvane materinske dneve. Namreč le-teh je po eni strani spominjati otroke ljubezni, spoštovanja in hvaležnosti, ki so jih materam dolžni, po drugi strani pa poživljati v materah zavest dolžnosti, ki jih imajo do otrok, toraj: po eni strani varovati in dvigati čast ter ugled mater, po drugi strani pa skrbeti in delati za dobro vzgojo ter tako pravo srečo otrok. — Na prireditvenih programih materinskih dni so navadno primerne deklaracije, igre, petje, govori in predava-

qui — chi e? In ta tukaj — kdo je?" Vprašanje pa se je v tej obliki zdelo fini dami nekako prezirljivo; tisti "ta tukaj" —: Kdo je "ta tukaj?" jo je razžalil. Zato je ponosno in nekoliko pikro odgovorila: Francozinja sem in — mati! — Papež se je ozrl na njeno mladost in izraz prečudnega ginjenja se je zablistal v njegovih velikih, globokih očeh. — Ubogi otrok! je dejal, že mati! Nato pa je obrnil glavo proti strani, na kateri je visela podoba s solzami orošene Matere božje pod križem. In dvignil je svojo belo roko, pokazal na podobo Žalostne Marije in dejal: Življenje matere je tisto-le tam, je zmerom tisto-le tam. —

Resnično, življenje matere je življenje od povedi in trpljenja za druge, še za tiste, ki jih je rodila. Pravo mučeništvo je neredkokrat materinstvo — in vendar je zmerom tudi sreča, velikokrat celo nepopisna sreča, ki zabriše vse trude in bridkosti ter sladi materi življenje tja do groba. Kdaj je to? Takrat, kadar je mati odredila srečne otroke. Srečen otrok pa temelji na njihovi dobroti; dobrota pa na njihovi vzgoji. Zato bo moj govor o srečnih materah in srečnih otrocih — le govor materam o vzgoji.

* * *

Nikakor si ne domišljam, častite matere, da bom v svojih izvajanjih podal kaj novega. Pač pa mislim, da stare stvari, ki jih bom povedal, naš moderni čas vse preveč pozablja. Zelo stara stvar je ta, da so starši svoje otroke dobro vzgajati dolžni. Najstarejši modrijani so bili te misli, da brez dobre vzgoje otrok ne pomenijo mnogo za srečo države in človeške družbe ne nižje ne višje oblasti — ne postave ne grožnje ne kazni, in Lacademenci, poučeni po svojim izvrstnem postavodajcu Lykurgu, so bili o dolžnosti staršev, dobro vzgajati otroke, tako prepričani, da za slaba dejanja otrok niso kaznovali otrok, marveč starše. Tudi mi smo teoretično o taki dolžnosti prepričani, praktično pa nanjo pozabljamo. Koliko je družin, kjer smatrajo za vso vzgojo to, da dajo otrokom jesti, jih oblačijo in pošiljajo v šolo. Ne samo nižjih, proletarskih družin, marveč tudi boljših, meščanskih. Oče je trgovec, profesor, uradnik — ta tako nikoli ne utegne baviti se z otroci, in če utegne, se mu ne ljubi: mora na izprehod, da si ohladi glavo, v gostilno, v kavarno, da se v družbi razvedri. Mati pa tudi trdi, da ima drugih stvari preveč, kar je včasih res, včasih pa tudi ne — namreč v tistih slučajih gotovo ne, ko je glavna skrb matere pri toaletah, modi, zabavah, športih, zelo postranska skrb pa pri

otrocih. . . Naj otroke vzgajajo drugi — stare matere, posli, šola. — Ne tako, častite matere! Tistim, ki so dali otroku življenje, narava sama najprej ukazuje, da jim to življenje tudi izpolni, ugovarja. Zakon ni samo zato, da se otroci rode, marveč zato, da se rode in svoji naravi in svojim ciljem — časnim in večnim — primerno vzgoje; saj prav zato je zakon zveza moža z ženo, to je moževega z nežnim, in prav zato je zveza enega moža z eno ženo, in zato je večna, neločljiva zveza — vse zavoljo vzgoje otrok. Babicam ali starim materam vsa čast! Toda njim je narava naročila vzgojiti vas, ne pa vaših otrok. Kakšni so otroci, če jih vzgajajo posli, uče večkrat žalostne izkušnje. — Šola. . . šola vzgajaj pač, toda še-le za starši: šola ima nadaljevati in izpopolniti to, kar so dolžni začeti in krepko vršiti starši, to, kar je dolžna začeti in krepko vršiti zlasti mati, o kateri pravi Aristotel, da je pol otroka, lahko pa bi morda rekli tudi več, mati je skoro cel otrok. Da, mati! mati! Kakšnega želi imeti otroka mati, tak otrok največkrat tudi bo. Oprostili boste, če kot duhovnik podprem ta stavke z zgledi, kakršni duhovniku najbolj pristojajo. Mati sv. Klementa iz Ancyre je zmerom želela, da bi bil njen otrok mučenik, pa mu je ne-prestano govorila o slavnih bojih in zmagah mučencev — in Klement je postal mučenik, eden najbolj slovečih. . . Mati sv. Ludovika Francoskega je zmerom želela, da bi se njen sin nikoli smrtno ne pregrešil, in vsak večer, ko ga je pred spanjem blagoslavljal, je govorila: Otroci, pristrčno te ljubim, toda rajši bi te videla v svojih rokah mrtvega nego v grehu — in Ludovik je brez zadolženja greha slavno vladal svoje kraljestvo. . . Mati sv. Edmunda je zmerom želela, da bi njen sin ohranil deviško čistost, in vsakčas mu je pošiljala, ko je študiral, med perilom raševine in spokornih pasov — in Edmund je ostal prečudno deviški in čist. . . Katere matere pa drugače žele, dosežejo lahko tudi vse kaj drugega; toda če potem jokajo nad svojimi otroci in oči pokrivajo za njimi — naj svoje lastne krivde ne pozabijo!

Druga stvar, ki smo jo dandanes mnogokje pozabili, je ta, da je treba z vzgojo otrok pričeti zgodaj. Nekaterim so otroci zmerom premajhni, da bi jih kaj pametnega učili. Imajo jih samo za igrače. Toda, ljudje božji! otroci niso igrače; otroci so stvari božje in v naših cerkvah je njihov prostor po pravici, najbližje tabernaklja. — Imaš sinove, pravi modri Sirah, uči in pripogibaj jih z mladega! (Sir. 7, 25). Zakaj, kakor je lahko v zgodnji mladosti vzgojiti jih dobro, tako je pozneje težko sploh kaj doseči. Gorje, če so se v nežno srce zapičile gotove napake! Sv. Bazilij

pripoveduje, da so imeli kajvembke ljudje navedo, otroke pri treh letih meriti, zato da bi izvedeli, kako veliki bodo, ko dorastejo; — mislili so namreč, da ima 3 leta star otrok natanko eno tretjino svoje poznejše dorasle mere. . . Toda z večjo gotovostjo nego o telesni velikosti lahko trdimo, da, če je otrok v nežni mladosti — ne rečemo ravno pri treh letih — hudoben, trmast, zavisten, nespoštljiv, da bo v trikratni meri tak, ko doraste. In ne daj Bog, da se že v otrocih zaredi ne samo napake, marveč prave pregrehe, zlasti gotove pregrehe: laž, hinavščina, tatvina, pohotnost! Izjeme so povsod mogoče — ali nasplošno smelo rečem, da bodo pregreham, ki so jih imeli kot dečki in deklice, služili tudi kot mladeniči in dekleta, kot možje in žene, in še kot starci in starke ne bodo brez njih — podobni tistim ognjenim goram, v katerih ogenj ne ugasne, tudi ko jih v zimi pobeli sneg. . . Zato je treba začeti graditi zgodaj. —

Pravi temelj za solidno stavbo vzgoje pa je verski temelj. Tega moderni svet ni samo pozabil, marveč proti temu se naravnost bojuje. Vera je velik barbar za modernega človeka. Čudno! Kakor bi ne bilo vse naše vsakdanje življenje tako polno verovanja: verujemo staršem doma in učiteljem v šoli, verujemo starim sporočilom in listinam, verujemo časnikom (še preveč!), verujemo najrazličnejšim ljudem in vestem. Samo kadar gre za nadnaravno vero, ki smo jo dolžni Bogu, njegovemu evangeliju, njegovi Cerkvi — takrat ne! Takrat je vera bajka, laž, slepilo, mračnjaštvo. . . Zato stran z vero! Stran ž njo tudi od vsake vzgoje! Vzgajajmo otroke etično, moralno — pravijo —, toda brez vsakih strahov kake dogmatične vere! Za vero, tako ali tako, naj človek vzgoji življenje! . . — Ne tako, gospoda! To so zmote. Ne: življenje naj vzgaja človeka za vero! — marveč: vera mora vzgajati človeka za življenje! Trdne etike, morale namreč ni — brez vere. Morala brez vere visi v zraku. Eden od zagovornikov takozvane laiške morale, t. j. morale brez vere, je sam obupno vzkliknil: Kaj je dobro in kaj slabo — tega nihče ne ve. Lepa reč! In kdo naj potem uči, kaj je dobro in kaj slabo? In kje ostane dolžnost, obveznost, to in to storiti, ono drugo pa opustiti, če niti ne vem, da je eno dobro, drugo slabo? Ne! Trdna tla za vso moralo daje le vera v Boga in njegov nauk in njegova zapoved. Največja Resnica — Bog — uči, najvišja Oblast — Bog — zapoveduje. Potem je prav; potem vse varno vem. Vem, kaj je dobro in kaj slabo; in tudi vem, da tega, kar je slabo in prepovedano, ne smem — četudi je morda sladko in prijetno,

to pa, kar je dobro in zapovedano, moram — čeprav je morda težko in grenko. O, tako pač — če Bog uči in Bog ukazuje. Drugače pa ne! Človeški nauk je lahko zmoten, a človeška zapoved, človeška oblast — kaj me briga, če se pa meni drugače hoče, če pa meni drugače kaže! Ubogam kvečjemu, dokler vidim nad seboj silo: pest, bič, puško, meč, ječo, vislice. . . Toda v vesti vem, da človek ne more obvezati človeka — saj je človek kakor jaz — ako ni višjega bitja, od katerega ima to oblast. Ne avtoriteta staršev, ne gospodarjev, ne oblastnikov, ne najvišjih zakonodajalcev ni nič, če ni Boga! — Zato mora vsaka solidna vzgoja temeljiti v veri. Glej, otrok, Bog je nad nami, najvišji Gospodar in Oče. On nas je ustvaril, On nas ohranjuje, od Njega smo popolnoma odvisni vsak trenutek. Zato smo ljudje njegovi služabniki. Ubogati ga moramo. Večni smo; če ubogamo, nas bo večno poplačal, če ne, zavrgel večno. Hoče pa Bog od nas to in to in to —; vse to storiti, je naša dolžnost. Tega in tega in tega pa noče —; vsega tega ne smemo, to je greh. Greh Boga neizmerno žali in nam neizmerno škodi. . . In tako dalje — vse po vrsti dopovemo otroku; ne vsega naenkrat, a vse ob svojem času in ugodni priliki.

To je temelj od kraškega kamna, vse drugo je pesek, šipa, ilovica —.

Porečete: Marsikje se polaga ta temelj, a stavba vendar ne drži; mnogi otroci, vzgojeni na verski podlagi, kako strašno propadajo! — Da, častite matere! Toda dokler temelj trdno stoji, tako dolgo ne propadejo! Kjer je ta temelj prav trdno stal, tam kaže zgodovina na stotisoče, na milijone ljudi, ki so dosegli najvišje vrhove človeške popolnosti. Vsi drugi vzgojni sistemi nam niso dali niti enega svetnika, versko-nravna vzgoja pa nepregledno vrsto orjakov kreposti in popolnosti. . . A seveda, verski temelj se lahko pokvari, okruši, poruši. Vera v Boga in njegovo resnico in njegovo avtoriteto ima mnogo sovražnikov. Zato pa mora dobra vzgoja verski temelj v mladem srcu čuvati!

Prvotno položeni temelj verskih resnic in zapovedi lahko podira poznejša nevednost in neorientiranost v podrobnih verskih vprašanjih in problemih. Zato pa je naloga dobre vzgoje skrbeti, da se otroci, čimbolj doraščajo, tembolj v verskem znanju izobrazujejo in izpopolnjujejo. Starši se morajo zanimati za to, kako se otroci udeležujejo verskega pouka v šoli, v cerkvi, kako se z njim okoriščajo. Če opazijo pri otrocih verske dvome, pomisleke, težkoče, naj jih ali sami pouče ali pa pošljejo do človeka, izkušenega in izobraženega dovolj, da bo v mladem srcu znal

pomiriti vihar. Ne pa — kakor se žal tudi dogaja — dvome še podpihovati, pomisleke proti veri še podžigati ali z zaničljivo gesto in prezirljivim posmehom iti preko vsega na dnevni red, češ: Čakaj, otrok, ko boš večji, boš še bolj videl, da ni vse skupaj nič, in se za vero sploh ne boš več brigal. . . To je praznosta duha in zločin nad lastno krvjo!

Verski temelj lahko izpodkopava domišljavost in napuhjenost, ki se budi v človeku zgodaj in prav kmalu hoče, da je n. pr. vsaka knjižnica boljša nego Katekizem, dasi sem jaz bral nekje, da je imeniten vseučiliški profesor-naravoslovec, 70 let star, dejal: Zdaj še-le vem. Najbolj znanstvena knjiga, kar jih je, je Mali katekizem. iz katerega sem se kot otrok učil. Zato je treba, da starši ohranijo otroke lepo ponižne in skromne v mišljenju, govorjenju, vedenju, v vseh njihovih potrebah in zahtevah. Tu je dandanes zelo mnogo napačnega. Poglejte mlade ljudi — kako so domišljavi, visoki, ošabni: Nosijo se, kakor da so le oni vse; govore, kakor da le oni vse vedo. . . Mnogo so krivi starši. Otroke obožujejo, pred seboj, pred drugimi ljudmi, in — kar je najslabše — pred otroci samimi. Komaj otroci malo odrastejo, komaj pogledajo v kako srednjo ali srednji podobno šolo, že jih imajo za vsevedeže in preroke. Matere smatrajo svoje hčere za najlepše, očetje svoje sinove za najnadarnejše ali oboji oboje. Tako raste v otrocih domišljavost in napuh, napuh pa po starcm pravilu rad hodi pred padcem. . .

Versko-nravni temelj lahko popolnoma poruši tista silna strast, o kateri ne govorimo radi. Mladenič, dekle stopi v lužo in se oškropi; zajezi v blato in se omaže; zaide v močvirje in se pogrezne. . . Veste, kaj mislim. To je mladine divja poguba. Starši! matere! tukaj je prav posebno treba skrbeti in delati naprej. Naprej zajeziti hudournik! Če udari na plan, je strahota. Uporabljati naravna sredstva: otrokom vedno zaščevati dostojnost in sramežljivost, jih zlasti sramežljivo oblačiti (ne tako, matere, kakor to vidimo dandanes: to je profaniranje sramežljivosti!), otroke predvsem dobro zaposlovati (delo je velik varih pred strastjo), jih odvajati od hlepenja po uživanju, jih o pravem času o gotovih naravnih skrivnostih primerno poučiti — vse to. Toda verjemite, da zgolj naravni pripomočki, neizvzemši ozire na zdravje, ne bodo zadostovali. Tu je posebno treba vere in zopet vere. Treba je verskih dogem: Bog je povsod — Bog vse vidi — telo človeško je tempelj božji. Treba je verskih idealov: Izpolniti božjo voljo je najvišja dolžnost — premagati sebe je največja zmaga —

v odpovedi in križu je najboljša plemenitost. Treba je verskih sredstev: molitve in zakramentov. Sam veliki pedagog Foerster je na seksualno-pedagoškem shodu v Mannheimu l. 1907 naglas povedal: Vir moči za seksualno pedagogiko je religija.

Verski temelj in ž njim dobro vzgojo nevarno ogrožajo slabe družčine in slabo berilo. Tega poglavja ni mogoče obdelati v par minutah. Sitno žalostna je. A še bolj je žalostno to, da mnogi starši tako malo pazijo, s kom njihovi otroci občejejo in kaj bero. Glede družčine je celo velikokrat tako, da so starši krivi, da otrok zaide v slabe tovarišije. Ali mislite, častite matere, da je kaj vredna tista prostost, ko smejo otroci ho-

Tebe. Nekdo ga je vprašal, če se mu zdi obzidje previsoko? Ako naj varuje ženstvo, je dejal, ni nič previsoko! — To, kar tiče družčine.

Glede slabega berila si pa nič ne pomišljam trditi, da je pogubilo že več mladih ljudi nego najstrašnejša vojska. Častite matere! da, zlasti ve, matere! Vam je dal Bog večji čut za vse, kar je nizkega, podlega, umazanega — in večje usmiljenje z ogroženo in padlo mladino. Ve morate zatorej, v prvi vrsti ve matere gledati, da nič nizkega, podlega, umazanega ne pride v roke vaši mladini. Matere, ve ste odgovorne za knjižnice po vaših hišah, kaj vaši otroci od drugod domov prinašajo. Mladi svet zna z rafinirano spretnostjo priti do raznih pikantnih knjig in brošur in s

“Že ptički žvrgolijo — se maj vesel budi.”

čiti, koder hočejo in s komur hočejo, in kadar hočejo, tudi pod večer, tudi v noč in v pozno noč? Ali mislite, da je tisto razkazovanje sinov in hčera po veselicah, gledališčih, koncertih, plesih — ali mislite, da je kaj pride? O, kolikokrat pride tu zdravo jabolko v dotiko z gnilim, in jaz nisem še nikoli ne slišal ne bral, da bi se gnilo jabolko od zdravega navzelo zdravja. . . In kaj pa tiste družčine, ki prihajajo na dom, in sta morda oče, mati za vratarja, za vratarico, da se duri zadosti naširoko odpirajo? Namesto da bi se karseda na tesno zapirale! Namesto da bi se otroci obdali takorekoč z obzidjem! Zlasti dekleta! Moder Spartanec je ogledoval čudno visoke zidove mesta

čudno nedolžnim obrazom nositi za seboj omamni strup, da ga srka vase v neopaženih urah. Matere, pazite! in ve same in vaši možje dajajte dober zgled!

Da, dober zgled staršev v vsem, ta je najboljši odgojitelj. Življenje staršev, je dejal slaven mož, je kakor kladivo v roki kiparja: soho izkleše — ali pa jo razbije? Dober zgled tedaj, dober zgled! V mišljenju in življenju, v veri in molitvi, v delu, v počitku, v zabavah, v obleki, v družčini, v berilu — vsepovsod. Kako strašno je, če starši sami pokvarijo otroka! Kako neizrečeno grozno je, če ga pohujša ona, ki je boginja v njegovem srcu — mati!

Častite matere: Zamudil sem vas precej dolgo in prosim oprostjenja. Osvežiti sem hotel vsaj nekaj glavnih misli o vzgoji — starih misli, a dandanes več ali manj pozabljenih. Morda je bila mnoga moja beseda nespretna, morda nekatero celo manj točna. Nobene pa ni bilo, ki ne bi

hrepnela po tem istem, po čemer hrepenijo vaša srca, o matere: da bi namreč bile srečne ve in srečni tisti, ki so vera človeške družbe, upanje domovine in ljubezen vaša. . . Ne! nobene besede nisem izgovoril, ki bi ne koprnela za srečo vašo, matere, in za srečo vaših otrok.

Kako se je Monika poboljšala.

P. Bernard Ambrožič, O. F. M.

MONIKA je bila mati velikega svetega Avguština. Njen sin sam pripoveduje v svoji knjigi "Confessiones", kako je Monika že v zelo mladih letih premagala samo sebe in postala dobro dekle.

Njeni starši so imeli v službi zelo staro deklo, ki je še Monikinega očeta kot otroka na hrbtu nosila. Že zbog tega, pa tudi zbog priletnosti in vzornega značaja je uživala pri gospodarjih precej veljave in časti. Tako so ji izročili tudi skrb za domače hčere in žena je izvrševala svojo nalogo z vestno natančnostjo.

Imela jih je, ako je bilo treba, ob sveti strogoosti trdo in poučevala jih je s trezno razumnostjo. Tako na primer ni trpela, da bi bile — razen ob uri preprostega skupnega obeda pri roditeljski mizi — pile, pa četudi samo vodo, pa naj jih je še tako mučila žeja. Hotela je preprečiti utrjevanje slabe navade in večkrat je pripomnila z modro besedo:

"Zdaj pijete vodo, ker nimate vina v oblasti. Ko pa se omožite in prejmete kot gospodinje ključ od shramb, vam voda ne bo več dišala, navada pitja vam pa ostane."

S tem načinom poučevanja in odločnostjo ukazovanja je nadevala pohlepu nežne mladosti vajeti in navajala dekleta tudi v žeji k meri in pristojnosti, tako da do tega, česar početi niso smele, tudi veselja niso imele.

Kljub temu se je prikradlo v Moniko, kot je pozneje sinu sama pripovedovala, vanjo nagnenje do pijače. Zgodilo se je takole.

Ker so starši vedeli, da je Monika zelo trezna dekle, so jo navadno pošiljali v klet, natakati vina iz soda. Ob taki priliki je vsakikrat, ko je postavila vrč pod pipo, srknila, preden je vtila vino v steklenico. Srknila je s krajem ustnic kapljico, dve, ne več. Saj bi se večja množina njene mu okusu upirala.

Tega ni delala iz strastne pijančljivosti, temuč iz prekipevajoče mladostne objestnosti. Ko pa je k vsakdanji malenkosti dan na dan pridevala malenkost, se je počasi tako privadila, da je izlivala končno že s pravo strastjo domalega pol-

Samo en človek je vedel za to nelepo navado, v katero je na tak način zašla Monika. To je bila domača dekla, ki je večkrat šla z Moniko v klet po vino.

Zgodilo se je pa, da sta se Monika in dekle sprli. Je že moralo precej hudo grmeti in treskati med njima, zakaj dekla se je končno tako razgrela, da je zabrusila Moniki v obraz psovko in je zakričala:

"Pijanka!"

Monika je obstala, kakor bi jo bil kdo z ostom sunil. Čudno. Dekla je pač mislila, da bo Moniko s to besedo do skrajne meje razjezila in osramotila. Zgodilo se je pa, da se je Monika ras začutila zelo osramočeno, razjezila se pa ni. Nasprotno. Sprevidela je tisti hip grdost svoje napake, jo obsodila in odvrгла.

Od tistega hipa je bila Monika poboljšana in nič več ni pila.

Sveti Avguštin, ki nam ta dogodek pripoveduje, je navezal nanj tako-le zanimivo premišljevanje:

Kakor utegnejo prijatelju človeku s prilizovanjem škoditi, tako ga morejo neprijatelji z znerjajočo besedo poboljšati. Vendar jim Bog ne povračuje za to, kar se po njih dobrega doseže, temuč za tisto, kar so sami hoteli.

Zakaj dekla je hotela v jezi svojo mlado gospodinjo zgolj razdražiti, še mar ji ni bilo, da bi jo bila ozdravila. In še nalašč ji je psovko vrgla v lice skrivaj. To pa zategadelj, ker sta čas in kraj prepira tako nanesla. Ali pa jo je bil celo strah, da bi utegnila tudi njo samo zadeti kazni, ker jo je tako pozno izdala. Če bi namreč dekli bilo do poboljšanje mlade Monike, bi jo bila morala že poprej na lep način posvariti, ali jo pa celo zatožiti staršem, če bi opomin na samem nič ne bil izdal.

Ti pa, Gospod, vladavec nebeščanom in zemljanom, ki obračaš globine hudournika v svoje namene in uklanjaš svojemu redu viharji tok vekov, ti si z boleznijo ene duše ozdravil drugo.

Zato ne more nihče, ki to premisli, prisojati nemar svoji moči in vplivu, ako se po njegovi besedi poboljša bližnji, katerega hoče poboljšati.

“Moj dom je moj svet”.

Rev. Janez Oblak.

Jurjeva Mara je “uboga”. Tako vsaj pravijo sosede, in te že morajo vedeti. Te vedo vse. One poznajo vse novice in skrivnosti od vsake družine, gori do zadnje podstrešne sobice. Le o Jurjevi Mari ne vedo več nego to, da je “uboga”. Šest živih otrok ima Mara, najstarejši šteje komaj petnajst let, najmlajši začenja pravkar hoditi v šolo. Dva otroka sta ji umrla, in ona “uboga” je še jokala za njima, kakor bi ne imela že zadosti živih. Marin mož je strugar v tovarni. Čudna človeka sta to, obadva. On mora biti grozno ljubosumen na Maro, ker takoj po delu prihaja domov; nikdar ne gre s svojimi tovariši v gostilno, niti v nedeljo ne.

Preje — seveda so se ljube sosede strašno hudovala na Maro; rekle so, da je prevzetna, nاپuhnjena, ker noče z njimi postajati na pragu in na hodniku. A dolgo se niso mogle hudovali na njo. Mara je pometla in osnažila stopnice, tudi kadar ji ni bilo treba. In pred leti, ko je nad njo stanujoča Jera zbolela, Mara ne bodi lena ni dolgo povpraševala, marveč je vodila namesto nje gospodinjstvo in ji kuhala, kakor bi to moralo biti. In tudi odkritosrčna je Mara vedno.

Toda “uboga” je vendar. Zjutraj ob šestih je že pri delu. In potem gre ves dan tako: tisto neprijetno, umazano hišno delo.

Kaj ima Mara od življenja? Težave in sitnosti z otroki, da niti na sprehod ne more. “Da, da,” pravi Barba, “tako je, mali otroci male skrbi, veliki otroci velike skrbi.”

“O seveda,” ljubeznivo pripomni Urška, “ti imaš gotovo od sile velike skrbi, da bi tvoja Tekla dobila kakega “fest” fanta; pustiš ji, da se potepa, kakor se hoče.”

“Ti se brigaj za svojega Janeza; tudi tvoj ni nič boljši.”

“To tebi nič mar, kaj moj sin dela; o, ko bi ljudje vedeli, kar jaz vem in kar sem videla na svoje lastne oči —”

“Tiho,” izpregovori Jera, “uboga” gre. Kakor bi se sramovale prepira pred Maro. Tišje govori o nečem drugem.

Mara iskreno pozdravi, vpraša Urško, da-li je njena Lenčka že zdrava in gre v svojo sobico. Bila je na trgu nakupovat.

Zdaj sede in zabeleži vsak dinar, ki ga je izdala, kakor malokatera. Nimaš vtisa, da je uboga, njena mala domačija se kar blešči od snažnosti in čistoti, da se človek kar boji stopiti po skrbno očiščenih tleh, res, pri tej “ubogi” ne izgleda ubogo. Kako-li more Mara biti tako

srečna, ko nima skoraj nobenega veselja, nikakega razvedrila!

E no, Mara se ravna po geslu, ki visi lepo okvirjeno med obema okni prav pod podobo sv. družine; tam stoji z velikimi črkami napisano: “Moj dom je moj svet.” To je Marino geslo. Ne-koč je Mara to temeljito preudarila in si mislila: “Če je moj dom svet, moram v svojem domu delati tako kakor Bog v svojem velikem svetu: moram ga voditi in vladati, to je imeti ga lepo v redu. Tako ne smem dolgo spati; ko se svet v jutro prebudi, je že Bog vsakemu pripravil njegovo hrano. Tudi jaz moram delati tako.”

Glede otrok, ki so prišli drug za drugim, ni bila malenkost; tudi mož Janez je tupatam nevoljno godrnjal. Pa je pomislila Mara: Bog je tako ukrenil in jaz sem v njegovi službi, ako dam detetu življenje. Posebno skrbno se je čuvala vsake jeze, zle volje in vsake strasti, kadar je nosila dete pod srcem. In potem so bili vsi otroci enako dragi in ljubi, eden kot drugi, vse je smatrala za dar božji in vzgajala jih je brez čemer-nosti in tarnanja.

Janez, — no, kakor so pač že moški, — je bil včasih malo nataknen, včasih jezljiv. Pa si je mislila Mara: ti moraš voditi in vladati svojega Janeza, s tem pomagaš Bogu voditi in vladati svet. In vodila ga je in vladala, pa z rožnato vrvjo, da Janez tega niti ni čutil. Da, celo dom-neval je, da je on gospodar v hiši. V resnici pa je bila Mara. Pospravljena je bila sobica, ko je prišel zvečer domov. Na stenah so visele lepe podobe. Na mizi snažen prt kakor pri “boljših ljudeh. Hrana je bila včasih revna; a Janez tega niti ni opazil, tako okusno je bilo vse pripravljeno. Tudi čevlje mu je za nedeljo in praznik sama osnažila. Zares, Janez bi bil pravi osel, ko bi pri vsem tem še v gostilno hodil.

Zato te tako vleče domov, ker veš, kako pri-jetno ti je doma. In če si slabe volje, ti ob tvoji Mari vse to preide. Z njo se je lahko pomeniti. Ona te razume, ona te zna potolažiti, kadar te kaj razžalosti. Če greš v nedeljo z njo na sprehod, imaš čisto izlikano perilo in Mara je poleg tebe tako nežna in otroci tako lepo oblečeni, tebi se res ni treba sramovati svoje Mare.

Zdaj so — hvala Bogu — otroci že nekoliko dorasli. A tudi zdaj ima Mara še dovolj opravka z vodstvom svojega sveta. Zdaj je treba otroke odgojevati, kakor se spodobi. Kupila si je knji-žico o vzgoji otrok, to knjigo študira, proučuje.

premišljuje, preudarja in v praksi preizkuša. Kadar si ne zna pomagati in svetovati, poklekne in moli: "Pridi sv. Duh!" In potem gre zopet lažje.

Da, Mara ve tudi, če človek hoče dejansko Bogu pomagati voditi svet, potrebuje Boga na vseh koncih in krajih. Zato misli mnogo na Boga, zato moli in kliče k njemu, in vsako četrto nedeljo gre zjutraj k sv. spovedi in sv. obhajilu in vsak drugi mesec gre mož z njo. Tak dan pri-

naša sonce v hišo, ob takih dneh je še vse bolj veselo in vse ji boljše uspeva.

Tako živi "uboga". Zunaj pa klepečejo, se prerekajo in kregajo sosede na stopnicah, na pragih in hodnikih. V njihovih stanovanjih je umazanost in smrad, opoldne postelje še niso postlane in vse tarnajo in zdihujejo: "O, ta beračija, to proketo siromaštvo!" Ona "uboga" je pa bogata kot kraljica in bolj srečna kot bogate žene v palačah.

Mariji.

M. Elizabeta.

Kot roža zlatovenčna,
vtopljena v solčni žar,
ovijal bi v ljubezni
presveti tvoj oltar.

Kot zvezda jasnooka
zlatil ta kip bi tvoj,
deviško tvojo krono
zavil v odblesk bi svoj.

A, kaj želim? Moj delež
nad vse je dragocen:
Marija — moja mati,
in jaz otrok sem njen.

Odkod vrednost sv. maše.

Ljudska. — Tarzicij.

Dva mladeniča sta na svojem potovanju prišla do cerkve, v kateri se je pravkar vršila daritev svete maše. Eden izmed njiju je dejal, naj vstopita in prisostvujeta, ker je ravno prilika, a drugi o tem niti slišati ni hotel. Kako naj bo, tako je govoril, pri maši duhovnika, o katerem ve, da je grešnik. In ni hotel iti v cerkev, ampak je ostal zunaj.

Prvi pa se ni oziral ne na njegove besede ne na njegovo ravnanje, ampak je šel v cerkev in bil pobožno pri sveti maši; po končani sveti maši pa sta šla zopet skupaj naprej.

Bilo je vroče. Polagoma sta postajala žejna, a vode ni bilo nikjer. Kmalu pa sta zadela na neko, sredi pota poginulo in že razpadajočo žival.

Toda glej, izpod nje je tekla hladna in bistra voda. Oba sta se močno začudila, postala in motri-la prizor. Radi silne žeje pa se je oni, ki poprej ni hotel iti v cerkev naglo sklonil, nastavil usta, se napil in si pogasil žejo.

To priliko pa je prvi spretno uporabil in dejal: glej, dragi, ta-le prizor nama pove mnogo. Ako je duhovnik nevreden in grešen, je opravilo in molitev, ki jo opravlja, vseeno kakor hladna in bistra voda, ki gasi žejo in krepi duše, ker je božja in ne njegova. Pred vsem velja to za sveto mašo, katere vrednost ni odvisna od svetosti duhovnika, ampak ima neskončno vrednost, četudi jo daruje nevreden duhovnik, ker se pri njej daruje sam Gospod Jezus Kristus nebeškemu Očetu.

Bodimo katoliški!

Fr. Tarzicij, O. F. M., Maribor.

MAŠNIŠKO MAZILJENJE.

Kristus, veliki duhovnik, je klical. In veliki dušni mladi mož je govoril svoj "Adsum; tukaj sem, Gospod!" Globoko ganjen od veličine trenutka kleči v visoki katedrali pred škofem, ki mu položi roko na glavo, kakor se posvečenje vrši že od apostolskih časov. Duhovnik božji se zdaj Veliki duhovnik deluje po njem naprej.

Veliki duhovnik Kristus obuja mrtve k življenju. Njegov duhovnik dela ta čudež naprej in naprej pri krstu in spovedi.

Veliki duhovnik Kristus oznanja veselo blagovest. Njegov duhovnik oznanja Kristusov evangelij vernim in poganom.

Veliki duhovnik Kristus daruje. Nепrestano stojе duhovniki pred oltarjem ter obnavljajo Kristusovo daritev. Daritev hvale, češčenja, zahvale, sprave in v nebo segajoče prošnje.

Veliki duhovnik Kristus blagoslavlja. Njegov duhovnik deli blagoslov kakor on. Zato ga ne pustimo od sebe. Sicer bi morala večna luč v cerkvi ugasniti. Sicer bi Kristus odšel iz naše

srede. Kdo bi nam lomil kruh življenja? Kdo bi jemal krivdo iz naših src? Kdo bi nas krepil za zadnjo dolgo pot? Kako mrzla, temna in tolažbe prazna bi bila naša zemeljska pot brez duhovništva!

Svet misli drugače. Z nezaupanjem gleda na delo duhovnikov. Njegovo nezaupanje prehaja v sumničenje in obrekovanje, da v sovraštvo in preganjanje. Sodba sveta nas ne skrbi. Zakaj omejen je in njegov horizont ne sega nad zemeljsko. Njegova sodba nas ne bega. Nasprotno! To nam je neovrgljiv dokaz, da za duhovništvom naše cerkve stoji Kristus. Zakaj uresničujejo se besede velikega duhovnika: "Hlapec ni nad gospodarjem. Če se mene preganjali, bodo preganjali tudi vas." (Jan. 15, 20)

Čim bolj naše duhovnike sramote in preganjajo, tem bližje stopamo mi k njim. Nobeno obrekovanje, nobena sila in noben satan ne bo zlomil vezi, ki nas družijo z duhovništvom naše cerkve.

ČE GRE H KONCU.

Zadnja, strašna stiska je blizu. Zadnji, težki boj je tu. Duševne in telesne moči poje majo. Nadčloveško težko je ohraniti potrpežljivost. Malodušnost lega na dušo. Božja solza meče svojo senco. "Kako bo z menoj vpričo vseh mojih grehov?" To tesnobno vprašanje muči in ne odneha več.

Tu pa pride kakor angel, od Boga poslan, v sobo moja cerkev in stopi k bolniški postelji. Na smrt bolnega mazili s svetim oljem ter moli nad njim, kakor zahteva sv. Jakob (Jak. 5, 14), in glej, nova srčnost prihaja v bolnika. "Zdaj naj le v miru umrjem, moji grehi so mi odvzeti!" S svežo močjo prime križ. "Kot pokoro za svojo krivdo sprejemam voljno vse, kar mi pošlje Bog." Bolnik je pripravljen na smrt. Združil se je

umirajočim Odrešenikom, da z njim vred obhaja veliko noč in vnebohod.

Smrtna stiska, grenka stiska. Vsi prijatelji odpovedo. Samo eden ne, moja mati, moja cerkev. V njenem naročju zaspim mirno in varno v večno domovino. In on me ne pozabi. Kako pogosto dviga svoj glas: "Molimo za mrtve!" Pri vsaki sveti maši mora duhovnik moliti za pokoj moje duše.

Mati, kako si dobra! Nobenega svojega otroka ne zavržeš. Celo če te je v življenju preziral, se te ogibal in te napadal. Če v grenki, zadnji sili pribeži k tebi, ga braneč vzameš v svoje materino naročje, mu s poljubom odzameš tožbo z ustnic, mu očistiš dušo in ga spremiš v nebesa. Mati, kako si dobra! Kako zelo te ljubim!

SUMNIČENJA.

Cerkev nadaljuje Kristusov misijon. Skušati dobiti ljudi za Boga. Rešitev duš je njej lastno delo.

Krokarji krokajo nad cerkvijo in imenujejo njeno delo tiranstvo vesti. Resnica je vedno nepotrpežljiva. Zmote ne more smatrati za resnico in mora zahtevati priznanje. Toda cerkev

noče suženjskih duš. Kdor se ji pridruži, naj se ji pridruži z ljubeznijo do resnice. Božji otroci, ki jih rodi, ne prejemajo duha hlapčevstva, ampak duha otroštva. (Rim. 8, 15)

Sramotilci kriče po časopisju in ljudskih zborovanjih, da cerkev opravlja posle izjemnega kapitalizma. Kako bi moglo to biti? Kdor izžema svojega brata, se pregreši proti Kristusovi

zapovedi pravičnosti in ljubezni. In to naj bi Kristusova cerkev odobraval in branil? Pij XI. je 1931., kakor štirideset let prej Leon XIII. v posebnem pismu na ves svet pokazal stališče cerkve proti družabnim razmeram. Kdor kljub njegovim jasnim besedam še kaže na cerkev kot na braniteljico modernega kapitalizma, kaže s tem grobo nevednost ali pa ničvredno mišljenje.

Sovražniki imenujejo cerkev "deklo države". Kristusova nevesta dekla države? Ona ne pre-

daja sebe in svoje naloge nobenim državnim intrigam. Svobodna in neodvisna stoji nad vsako državno silo. Če skuša država prisiliti cerkev pred seboj na kolena, se začne boj na življenje in smrt. Tako je bilo v zgodovini cerkve vedno in tako tudi ostane v bodoče.

Kristusova cerkev je res svobodna. Celo v verigah ostane kraljica. Orkani laži in sovraštva divjajo okoli nje. Ona pa gre nezmotljivo varno pot. Zato jo občudujejo celo sovražniki sami.

MI ZMAGUJEMO SVET.

Cerkev vodi svoje vernike k Bogu. Toda ne tako, da bi jih storila za praktično življenje neuporabne. Četudi so v službi božji, so na svetu in med svetom, a so napram svetnim stvarim mirni, trezni ter si jih pokoravajo.

"To je zmaga, ki premaga svet: naša vera" (I. Jan. 5, 4). Naša vera je luč delovnega dneva, je žaromet, ki razsvetljuje in pojasnjuje vprašanja in težave praktičnega življenja, ki napravi stvari prozorne in pokaže njihovo pravo vrednost. Tako ima vernik pravo merilo, pravo vrednostno

skalo za vse, kar se od zunaj vsiljuje. On ostane res svoboden, stoji nad stvarmi, je zmagovavec.

Mi ne bomo podlegli svetu, kakor podležejo mnogi drugi, ki so zatopljeni v zemeljsko in obožujejo svet. Mi bomo svet premagali in nadvladali. Samo če bo luč vere poostrila naš pogled. Samo če bomo poslušali in ubogali cerkev. Moram to dokazati? Dobro, poskusim! V luči in moči svete vere naskočimo barikade, ki jih je postavil duh našega časa.

TELO.

Telo je danes triumf. Lepo telo v umetnosti, izurjeno v športu. Velika industrijska podjetja žive od nege telesa. Mnogi časopisi opravljajo z njim takorekoč kult. Njegovo nagonsko uživanje se je povzpelo na najbolj rafinirano stopnjo. V takem ozračju se nahajamo, pa moramo zavzeti pravo stališče. Cerkev, kaj praviš ti?

S svojim telesom moraš postopati sveto, z ljubeznijo. Moraš ga negovati in uriti. Saj ga spoštuje Bog sam, saj je od svetega krsta sam tempelj Najvišjega in pri svetem obhajilu postane bivališče Kristusovo. Paziti moraš nanj in ga ljubiti kakor posvečeno cerkev.

Ne pozabi pa, da je gospodarstvo tvojega telesa po izvirnem grehu v neredu. Slepe strasti,

brezumni nagoni skušajo vplivati na tvojo voljo. Kar je v tebi nagonskega in živalskega, moraš brzdati, sicer ukroti ono tebe in ti odvzame človeško in krščansko dostojanstvo. Zato postopaj s svojim telesom pametno strogo! Premaguj se! Uči se reči: Ne! Telo mora poslušati dušo, duša pa Boga. Ali zahtevam preveč, ko gre za najvažnejše? Glej, koliko zahtevajo od telesa telovadci in športniki radi človeškega priznanja?

Tako rešuje moja cerkev v luči vere tudi najmodernejša vprašanja. In njena rešitev postaja dejstvo. Stotisoč mladih katolikov goji šport, uri telo in dušo s pogumnim prenašanjem naporov in bolečin ter oblikuje celega katolika. Obrnjeni k Bogu hodijo skozi svet.

BEDA.

Beda hodi okoli kot strašna pošast in milijone muči mesece in leta. Milijoni so postali siromašni, so brez dela in zaslužka. Kako jemlje to duši pogum in jo napolnjuje z gnevom!

S preklinjavanjem, pesmi in tožbami se nič ne doseže. Ost prodira le še globlje. Cerkev, kaj praviš ti?

Bog je dopustil, kar je zakrivil človeški pohlep (mamonizem) in sovraštvo (svetovna vojna). Dopustil je po modrem načrtu. Bol je najboljši misijonar.

Morda je bila kretnica nepravilno naravnana. Morda si bil na napačni prog, ki bi te privedla v pogubo. V dnevih trpljenja naj bi postal preudaren in resen, naj bi prijel za kretnico ter jo naravnal zopet proti Bogu. Predaj se božjim namenom!

Bol je umetnica. Kleše in kleše, da odstrani iz duše vse ogle in robove. To boli. Pa naj bo v božjem imenu! Saj mora biti Kristus v tebi upodobljen.

Odrešen si, to je, Kristusu si pridružen, z njim imaš delež. Toda ne še s povelčanim, ampak z ubogim in trpečim. Stojiš v senci njegovega križa, treba je še iti na Golgoto. Pogum! Že se bliža velika noč in vnebohod. Pogumno govori: Fiat!

Milijoni so v moči svete vere prestali bol, da, bili so pri vsem notranje veseli, kakor njihova

cerkev, ki celo na veliki petek poje: "Magnificat".

Moderni osvoboditelji obljublajo raj na zemlji. Lažejo. Človeške boli ostanejo: udarci usode, bolezen, beda, greh, smrt in drugo. Zmoremo samo eno, namreč, vsemu temu odvzeti ost s tem, da vse notranje premagamo. To pa dosežemo le, če je vera, cerkev v nas prepričanje in dejstvo.

SOCIJALNO VPRAŠANJE.

Socijalno vprašanje ne da mirovati.

Kapitalizem in socializem si stojita nasproti v največji odpornosti. Pa ne samo slučajno.

Vir nesreče je v tem, da so magnati izgubili pojem vsesplošnega bratstva. Vsi smo božji otroci, vsi smo bratje, bodisi ubogi, bodisi bogati.

"Kukala kuku, pela je lepo, da bi zmiraj nam tak lušno biló".

Liberalen gosposki človek, mamonistično usmerjen kapitalist, je postavil dobiček za središče gospodarstva in stopa brez usmiljenja preko elementarnih človeških pravic. V encikliki "Quadragesimo anno" iz l. 1931. obsoja papež na celi strani grehe izjemajočega kapitalizma.

Kot naravna reakcija je stopil na plan socializem. Zaplamtelo je sovraštvo in poostril se je strankarski boj. Sila proti sili! Z razrednim bojem in revolucijo k prostosti! Tako postajamo ljudstvo sovražstva. Prepad med obojnimi načeli je še danes skoraj nepremostljiv. Kje je rešitev? Cerkev, kaj praviš ti?

Delodajalec ne stoji nad delavcem, ampak poleg njega. Kdor ima denar in moč, ta mora svojemu bratu ljubeznivo in dobrohotno pomagati. Kristus je umil svojim apostolom noge. Dal nam je vzgled. Delodajalci, ravnajte po vesti! Poznajte pravičnost in ljubezen! Pa bo socijalno vprašanje brž rešeno.

Sovražstvo ne dela nikdar dobrega. V peklu je namreč doma. Rodi le novo sovraštvo. Samo ruši in podira. Ali ni druge poti do pravičnosti in močnih držav? Gospodarstvo ne bo prej ozdravelo dokler enakopravni stanovi ne bodo de-

lali solidno, vzajemno. Konec medsebojnemu razrednemu izključevanju! Poklicni stanovi ne smejo biti drug nad — ali pod drugim, ampak drug poleg drugega.

Svet je videl, ko je Pij XI. 1931. v encikliki

“Quadragesimo anno” z najvišjega mesta posvetil v gospodarsko in socialno temo in zmedo ter dal smernice. Vi pa, ki ste poklicani k rešitvi, ne preslišite njegovih besed ter delajte, dokler še ni prepozno!

To in ono.

P. Hugo.

PAPEŽ PROTI KRALJU.

VSREDNJEM veku je bilo to nekaj vsakdanjega, da so papeži dvigali glas proti kraljem in cesarjem in jih klicali na odgovor, če so kaj proti veri in Cerkvi zagrešili. V novjšem času so taki slučaji redkejši, ker so pač čisto druge razmere. A kadar gre za velika načela božjega prava, so papeži še danes Janezi Krstniki, ki tudi kronanim grešnikom, brez ozira na to kaj bi znalo slediti zakličejo: Non licet tibi! Ni ti dovoljeno! Priča temu je odločni nastop sedanjega papeža proti bolgarskemu kralju Borisu. Kot znano je ta poročil italijansko princezinjo Ivano. Bil je to mešan zakon. Ona je katoličanka in še pobožna katoličanka. On pravoslaven, dasi prvotno katoliško krščen, a pozneje iz političnih ozirav pravoslavno prekrščen. Kod od vsakega drugega je Cerkev tudi od njega zahtevala takozvane garancije, to je častno, pisano obljubo, da bodo vsi otroci katoliško krščeni in katoliško vzgojeni. Ženin je te garancije tudi podal. Toda, ko se mu je rodila hčerka prvorojenka, jo je v vsej naglici, proti volji žene, dal pravoslavno krstiti. Iz tega se vidi koliko je bila njegova častna beseda vredna. Če bi mu bil rojen prestolonaslednik in bi tega dal pravoslavno krstiti, bi se ga še dalo malo izgovarjati, četudi ne izgovoriti. Državni, politični oziri bi ga vsaj nekoliko krili. Če je pa to naredil s princezinjo, se pač ne more o njem drugega reči, kot da je kronan figa-mož. Kot takega ga je papež na zadnjem konzistoriju javno pred celim svetom odločno obsodil. Bilo je celo na tem, da odpokliče svojega diplomatskega zastopnika z bolgarskega dvora. Samo radi katoličanov v državi tega

ni storil, da bi oni ne trpeli, kar je njih kralj zagrešil. Iz srca bo pa vsaj katoliškim Bolgarom težko kedaj prišel vzklík: Njegovo Veličanstvo!

K inavguraciji našega novega predsednika Roosevelta so tudi dakotski Sioux Indijanci poslali svojo deputacijo. To misel je sprožil in jo izvedel njih glavar Bazilij Twobear, ki je izrazit katoličan in katehist. V deputaciji je bilo 24 mož, med katerimi je bilo nad polovico katoličanov. Nadel so si gala indijansko uniformo. Pred odhodom iz svoje rezervacije v Standing Rock, ki jo oskrbujejo benediktinci, so vsi katoličani prejeli sv. obhajilo. Večina se je vozila v odprtem trucku. Le šest se jih je poslužilo zaprtega osebnega avto. Potrebovali so do Washingtona tri dni in dve noči. Gotovo malo zavidljiva vožnja, zlasti za one, ki so se v tem času vozili v odprtem trucku. Potovali so nepretrgoma. Le, kadar sta avtomobila česa potrebovala, so obstali. Vsak je imel le toliko denarja s seboj, da si je mogel kupiti kak dvokruhek (sandwich). Spali so kar v trucku, zaviti vsak v svoj koc. Kaj takega zmorejo samo sinovi gozdov. Kajpada so jih v Washingtonu slovesno sprejeli in jim odkazali častno mesto, kjer so v svoji slikoviti uniformi vzbujali mnogo pozornosti. Prinesli so predsedniku tudi svoj dar, umetniško izdelano pipo in mošnjiček za tobak. Indijanci Sioux plemena so bili svoj čas znani kot največji sovražniki belega plemena. Krščanstvo jih je preobrazilo v patrijote. Tudi dokaz, da krščanstvo pravega patrijotizma ne ubija, ampak ga krepi in posvečuje.

OTROCI REŠILI DUHOVNIKU ŽIVLJENJE.

Rev. Rangel župnik cerkve sv. Frančiška v mestu Leon, država Guanajuato (Mehika), je otroke ravno učil krščanski nauk, ko vdereta v cerkev dva neznanca, oborožena z bodali in hočeta navaliti na duhovnika. Otroci so takoj spoznali položaj, se zgostili pred duhovnikom, da nista mogla takoj do njega, ter na vsa grla klicali

na pomoč. Tega sta se moriveca prestrašila, in ne da bi svoj namen dosegla, zbežala iz cerkve. Enemu se je posrečilo odnesti pete, drugega pa je policija zajela. Rev. Lamera v Irapuato ni imel takih braniteljev okrog sebe. Njega so v cerkvi zaklali. V Mehiki so tedaj še vedno ne-ronske razmere.

ČUDEN APETIT.

Med Indijanci ledeno mrzle severne Kanade se še dobijo taki, ki se jih od časa do časa loti neodoljiv apetit po človeškem mesu. Ob takih skušnjavah bi ne bilo varno priti v bližino katerega teh Indijancev. V tem dotični ne le ne vidijo nič nenaravnega, ampak celo neko bogopodobnost. Strokovnjak v etnografiji, Rev. Dr. John M. Cooper, profesor katoliškega vseučilišča v Washingtonu, pravi, da je ta čudni apetit nekaka ostalina nekdanjih verskih nazorov tamkajšnjih Indijancev. Pozimi jih je vsled silnega,

arktičnega mraza mnogo zmrznilo. A to zanje ni bil samo lahko umevni naravni pojav in naravna posledica, ampak so bile žrtve, ki jih je neki duh zahteval zase. Tega duha Witiko po imenu so si predstavljali kot velikana z ledenim srcem, ki žre ljudi. Kadar je lačen, vprizori vihar s silnim mrazom, ki mu prinese dosti lova. Odtod da je ta čuden apetit in se smatra za nekaj božanskega. Reš nobena zver ni tako zagonezna kot človek tavajoč v temi paganstva.

METODISTI PRI KATOLIŠKI SV. MAŠI.

V mestecu Selma, Calif. imajo katoliški Armenci svojo župnijo. Armenci imajo svoj vzhodni obred, ki je na zunaj veliko slikovitejši kot rimokatoliški. Pastor prve metodistovske cerkve v istem mestu je želel enkrat videti armenski obred službe božje. Pa je prosil župnika, če bi se smel udeležiti njih mašne liturgije. Kajpada mu je ta rad dovolil. Vse kar je pastor videl, je bilo zanj tako nekaj novega in zanimivega, da je hotel privoščiti tudi svojim metodistovskim faranom. Stopil je v nov dogovor z župnikom, kako bi jim to omogočil. Domenila sta se, da sicer lahko pridejo, a pod pogojem, da se bodo primer- no obnašali, sicer bi njih navzočnost in neprimer- no obnašanje zelo motilo službo božjo in ljudje

bi se pohujševali. Ko sta prej vsak svoje verne o tem obvestila in primerno poučila, sta za to določila nedeljo 5. marca. Pastor je pripeljal vso svojo čredo v armensko cerkev sv. Jožefa k sv. maši. Z velikim zanimanjem je sledila resno- spodbudnim obredom in vedno gledala na domače, kaj delajo, ter jih skušala v vsem posnemati. Z njimi vred so vstajali, poklekovali, se priklanjali, tako, da se nihče ni pohujševal, nasprotno še spodbujevali so se nad njimi. Za metodiste je bil to seveda le nekaka kino predstava verske vse- bine, kakršne še niso videli. A kdo ve, če ni Bog v srce tega ali onega zavlekel kakega gorčič- nega zrna resnice, iz katerega zna prej ali slej pognati konvertit.

MUSSOLINI UČI AMERIKANCE.

S svojega evropskega študijskega potovanja se je vrnila v Ameriko Mrs. Peter A. Drury. Pro- učevala je evropsko vzgojo mladine. Kajpada se je oglasila tudi v Rimu pri duceju Mussoliniju. Ta je ni le imenoval za častno fašistovko in ji po- delil tozadevno znamenje, ki je baje s ponosom vedno na srcu nosi, ampak ji je ob tej priliki dal tudi zlata navodila, kako naj Amerika svojo mla- dino vzgaja, če hoče zmanjšati število svojih mladostnih zločincev, glede česar ima zdaj sve- tovní rekord. Dejal ji je, da če se hoče Amerika tega žalostnega rekorda znebiti, mora svojo mla- dino bolj vzgajati in navajati k spoštovanju po- stave. Mlade ljudi je treba od otroških let sem

telesno in duševno likati ter vzgajati za mesto, ki je imajo enkrat zavzeti med svojim narodom. Na ta način, je s ponosom pristavil duce, mi Ita- lijani vzgajamo svojo mladino, zato so naše po- boljšeavnicke za mladino domala prazne. Ni napačen svet to, ki ga pa ni bilo treba iti ravno k Mussoliniju iskat. Razni naši posvečeni in neposvečeni ljubitelji mladine in naroda so isto že sto in stokrat na ves glas povdarjali. Pač pa bi mi radi, da bi Mussolini zamislil kako original- no vzgojno metodo za ono italijansko mladino, iz katere se rekrutirajo anarhisti. Glede teh ima pa Italija nečastni svetovni rekord.

ČUDOVIT OTROK.

Rev. Gvidon del Toro, jezuitski misijonar med japonskimi naseljenci v Sao Paulo, Brazilija, poroča o nekem čudovitem otroku v njegovem misijonu. To je mala, še ne štiriletna japonska deklica Saeko. Dasi paganka, hodi tudi h kr- ščanskemu nauku v misijonsko šolo. In ta otrok v bistrumnosti ter znanju vse druge otroke da-

leč nadkriljuje. Ko je misijonar nekoč prišel nadzirat šolo, je dejal učitelju naj jo pokliče, da se prepriča, če je res, kar je slišal o njej. Uči- telj jo pokliče in ji obljubi, da bo dobila lepo darilo, če mu bo na vsa katekizemska vprašanja odgovorila. Saeki so se zaiskrile oči. Komaj je čakala vprašanj. Nato ji pravi učitelj: "Po-

vej mi Očenaš, Zdravamarijo, deset zapovedi, sedem sv. zakramentov, vero in kesanje, vse v portugalskem jeziku!" Otrok je vse povedal, ne da bi se mu bilo kaj spodtaknilo. Potem ji reče: "Zdaj pa isto povej v japonskem jeziku!" In zopet se je gladko odrezala. "Si li krščena?" jo

vpraša dalje. "Nisem," odgovori, "kot moji starši ne, dasi bi bila rada, a me ne pustijo." — "Pa si kaj prizadevaš, da bi ti dali to dovoljenje?" — "O da, vsak dan molim sv. rožni venec v ta namen." Ga potegne iz žepa in pokaže. Vse to otrok, ki še nima štirih let.

ŽRTVE VOJNEGA MOLOHA.

Švicarski list "Das Neue Volk — Novi rod" je sestavil statistiko zadnje svetovne vojne kot ogledalo vesti za razne vojne hujskače. Če pogledajo v to ogledalo, pa jih ne prevzema groza, ne zaslužijo več imena "človek". Štiri leta, tri mesece in deset dni je trajala vojna. Vsega skupaj je bilo mobiliziranih 60 milijonov ljudi. Padlo jih je, všteti pogrešane, 11 milijonov. Hčerka vojne, lakota, jih je pobrala 7 milijonov. Ranjenih je bilo, mnogi po večkrat, 20 milijonov. Stala je vojna 337 milijard dolarjev. Škode je povzro-

čila za 336 milijard dolarjev. S temi milijardami bi lahko vsem sedanjim brezposelnim takrat vojujočih se držav postavili lične hišice z vrtom in naložili zanje rento, od katere bi mogli brez dela zložno živeti. Sveži so še spomini na svetovno klanje in uničevanje. In vendar na vseh koncih in krajih po vojnih plinih smrdi in rožljanje z orožjem je vsak dan glasnejše. E, pravi norci niso v norišnicah, v prisilnih jopičih, ampak na ministerskih sedežih.

HOTEL ZA OTROKE.

To specijaliteto so si menda prvi omislili Nemci. Mi Amerikanci smo sicer jako iznajdljivi v tem, kar se tiče otroškega skrbstva, da bi pa imeli tudi kak otroški hotel, mi ni znano. V Berlinu ga imajo. Zamislila ga je Miss Ana pl. Gierken, voditeljica nekega tamkajšnjega mladinskega zavoda. Pa kako je prišla na to misel. V Berlinu je mnogo takozvanih boljših družin, ki jim pa zdaj ne nese več, imeti lastno otroško varhinjo in vzgojiteljico. Kam z otroci, če hočejo starši na kako daljše potovanje. Otroška zavetišča se jim zde vendar malo preberaška. Pa najbrž se mnogi tudi boje, da bi znal tam kdo njih otroke "zastrupiti" s kakimi verskimi "bacili". V hotel oddati otroka je bolj nobel in nobel hočejo taki še vedno živeti. Obenem pa ni tolike omenjene nevarnosti, da bi jih kdo versko zastrupil. Je sicer to žalostno dejstvo, a je treba z njim ra-

čunati. Miss Gierke je računala, gotovo z najboljšim namenom, in ustanovila ta hotel. V njem so nastavljene izvežbane, diplomirane otroške varhinje, ki se imenujejo "tete". Te prevzamejo zaupane malčke za čas odsotnosti staršev. Za tri marke čez dan in pet čez noč imajo ti mali vso oskrbo v hotelu, dobro otroško hrano, lepo mehke posteljice, s "fensom", če je treba, ob katerih ponoči ena izmed tet čuje, ter zabave čez dan na cente. Koj ko otrok pride v hotel, ga skopljejo in potem vsak večer, predno ga spravijo spat. Čez dan jedo kot uši, kar imajo taki najrajši, se igrajo, podijo semintja in kriče kot jesiharji. Odraščen, ki nima "dratenih" živcev, bi prvi dan pobegnil iz hotela. Ko se starši vrnejo in jih pridejo iskat, bi marsikateri rajši pri "tetah" ostal, kot šel z mamo, ker doma pogreša take velike in vesele družbe.

ODPRAVITE SRAMOTO.

Chicaška svetovna razstava, s svojo ameriško grandioznostjo, bo kljub svetovni depresiji gotovo privabila stotisoče od to- in onstran morja. Zlasti prekmorski gostje bodo strmeli nad tem, kar bodo imeli priliko videti. Kaj takega, bodo dejali, je mogoče vprizoriti samo deželi vseh možnosti, Ameriki. A oni bodo ob tej priliki sigurno tudi malo okrog pogledali. Če se jim ne bo pri tem, kar bodo videli, navdušenje za Ameriko temeljito ohladilo. Prav gotovo, ako jih pot zanese samo v okolico Chicage. Naj pridejo na periferijo mesta, kjer se gromadijo mestna smetišča. Ko bodo videli tam celo armado črnih in

izmozganih obrazov, ki brskajo po smeteh, iščejo, kar bi bilo še količkaj porabnega in spravljajo v žaklje, bo eden ali drugi morda prvi trenutek mislil, da je ta armada zaposljena pri kakih arheoloških izkopavanjih. A ko bo zvedel, da je armada nezaposlenih, ki v smeteh iščejo kruha, ne bo težko verjel, da je to res. A kljub temu je res. Se razume, da bo potem svoje mnenje o Ameriki bistveno spremenil, po vsej pravici. Petičnejši pa bodo morda malo globlje v žep segli in kaj odrinili za chicaške reveže, v njeno veliko sramoto. Zato odpravite to sramoto, preden se začnete pred svetom bahati s svojo razstavo.

Venec in krona.

POVEST IZ APOSTOLSKIH DNI.

Anton de Waal — P. Evstahij Berlec O.F.M., Kamnik.

PETO POGLAVJE.

Po slavnostnih igrah.

ZNE manjšo strastnostjo in z napeto pozornostjo je Favstina opazovala tekmovalno dirko. Ko je ta "zeleni" voznik, s katerim je bila na tihem potegnula in se zavzela zanj, takoj pri prvem teku prehitel druge, jo je prav tako prevzelo navdušenje kakor jo je nato premagala in potrla besna jeza, ko je pri petem in še bolj pri šestem teku videla, da so njegovi konji omagali in polagoma zaostali tako, da jih je cesarski četveroprežni voz prekosil pri sedmem teku. Da so tako zgubili igro njeni dirkači, nad tem se je tolažila v toliko, ker je bilo itak ugotovljeno, da mora cesar zmagati; — skratka, "prav izborna se je bila zabavala."

Tedaj je pa splaval njen pogled na plapolajoče človeške plamenice in na križane, rablji so se pravkar pripravljali, da jim z železnim betom zadajo smrtni udarec, in to je Favstino spet nekoliko ozlovoljilo.

Da ne bi svojega očeta, od boleznj še zmeraj slabega, in tudi sebe preveč izpostavila gneči ter stiski v gosti človeški množici, je z njim vred počakala, da se je gruča razšla; nato je pa z višje vrste sedežev, kjer je bil prostor za viteze, stopala navzdol, s svojim očetom ubere pot preko tekaljšča na dirkališču, da bi prej dospela do izhoda.

Ko je korakala čez areno ali peščeno borišče, je opazila, kako nekaj mož snema s križev trupla križanih; več nosilnic je bilo pripravljenih, da bi odnesli mrtvece. Brez dvojbe so — si je mislila Favstina — dirkališčni sužnji, kateri "pospravljajo" po slavnostnih igrah.

Kmalu pa vzbudi njeno pozornost nad vse obzirno spoštovanje, s katerim so sprejemali in spremljali trupla; ne, tako ne ravna surovi sužnji z mrtveci. Pravkar so mimo nje prinesli truplo neke mlade žene, zavito v široko in dolgo dragoceno tkanino; neki starček je spoštljivo poljubil roko blede pokojnice. Neki mož, kakor je bilo videti, doma na Vzhodu, plešast, z belo brado, čudovito dostojanstvena postava, je v grškem jeziku — kakor je menila Favstina — prigovarjal mlademu možu, pač soprogu usmrčene, da bi ga tolažil.

Naenkrat je pa začula rahel klic "Evkarp!" in videla je, kako nekdo hiti k nemu izmed križev, da bi ondi pomagal.

Ime je vzbudilo njeno pozornost. Saj si vendar ni možno misliti, da bi osvobojenec senatorja Pudenta vstopil v službo pri dirkališčnih sužnjih.

Gledala je za moškim, dokler ni prišel mimo neke plamenice; njena svetloba je ošinila ter osvetlila njegov obraz: bil je zares Evkarp, rešitelj njenega očeta.

Pred malo tedni ga je vendar videla še na Pudentovi pristavi kaj se je bilo med tem zgodilo, da ga je sila prignala k temu najnižjemu in najbolj nizkotnemu opravilu?!

Že ji je prišlo na um, če ni morda prišel primeren čas, ko bi z darilom v denarju mogla pokazati dejansko svojo hvaležnost dobrotniku, ki je zabredel v nesrečo, kar je nenadoma, nema od začudenja, spoznala tudi Pudenta, kakor se ji je zadelo.

Favst se je med tem vneto razgovarjal z nekim drugim vitezo, kateri se jima je bil pridružil. Favst mu je pripovedoval novico, ki jo je zvedel od Alitira, o bližajočem se obisku armenskega kralja.

Ob strani svojega očeta korakajoč je Favstina neprestano upirala svoj pogled na prizor pri usmrčenih. Nobene dvojbe ni bilo več: kljub temu, da se je senator nekako drugače preoblekel, je spoznala Pudenta, kako je z ostalimi

zaposlen pri snemanju trupel. In ali ni videla ondi tudi celo Tita Flavija Sabina med temi ljudmi?!

"Oče," se je obrnila na Favsta, "kdo neki so oni možje, ki imajo toliko opravka s trupli križanih kristjanov?!" — "To bodo enako kristjani, moja hčerka," ji le-ta vnmerno odvrne; "sanjači uporabljajo dovoljenje, katero daje zakon prav vsakemu, da sme trupla usmrčenih pokopati v svoji lastni grobnici. Jutri bodo bržčas ti norci, ki si nakladajo takšno nepotrebno brigo za trupla zločincev, namestu njih viseli na istih križih."

Favstina je molčala. Da bi bil Evkarp, grški ali iztočni suženj, pristaš tujega praznoverja, bo se dalo razumeti. Toda ali bi se le misliti moglo, da možje tako visokega rodu, možje, vredni vsega spoštovanja in razumni, kakor Pudent in Sabinus, pripadajo tako razupiti sekti ali ločini kristjanov? — Premišljevala je in razmišljala; zadeva ji ostane nerazrešljiva uganka, razen če pritrđi domnevi, da so vse zlobne govorice o kristjanih zgolj laži, in da so njih nauki vprav nasprotje tega, kar se pripoveduje. Toda ali ne soglaša docela ves svet v tem, da je to brezbožna, državni nevarna sekta, sovražnica bogov, skrivna zveza zarotnikov zoper obstanek rimske veldržave in njenih naprav? Ali bi to moglo biti le prazna izmišljotina in golo obrekovanje?!

Vso noč so se Favstini v spanju vrstili pred njenim duhom prizori dirkališča, Neron in dirjajoči konji in pa goreči ljudje kot baklje in senatorji ob truplih.

Pozno v jutru po slavnostnih igrah je Neron ležal zevajoče na svoji blazini, ne da bi pazil na to, o čemer mu je sporočal Alitir. Dočim je le-ta prebiral nove zapisnike in seznamke kristjanov, ki jih je bil izsledil kot takšne in ko je potem razvijal razloge za sumnje, da tudi senator Pudent s svojo družino vred pripada krščanski ločini, je Neron mislil na nove slavnostne igre, ki jih je namerjal prirediti za prihod armenskega kralja.

Dolgoveznega govora svojega dvornika naveličan je končno dejal:

"Nehaj mi vendar enkrat s temi zgodbami! Tile večni imeniki izobčencev pričenjajo dolgočasiti prav tako mene kakor ljudstvo. Zakaj, čeprav mi skrbno prikrivaš in zamolčavaš, pa vendar vem, da Rimljani godrnjajo zaradi te obilice usmrtecev."

"Toda," povpraša Alitir ozlovoljen, "kako neki hoče tvoje veličanstvo zavezati jezik obrekovanju zastran požiga, ako ne bodo resnični kaznovani z vso strogostjo?!"

"Kot barbar ne poznaš Rimljanov," odvrne Neron pikro in zasmehljivo. "Le-ti pozabijo vse, ako jim prirediš pojedine in sijajne igre, in k temu nam nudi Armenec vprav najlepšo priložnost."

"Potemtakem pa prihranimo nekaj stotin kristjanov za gladijatorske borbe!" pripomni Alitir.

"Ne govori mi nič več o kristjanih!" odvrne Neron razjarjeno. "To je zastarano in obležano blago; Rimljani morajo vsak mesec imeti nekaj povsem novega, ako naj ostanejo zadovoljni in mirni. — Kako je z gledališčem na Martovem polju?!"

"Delo krepko napreduje, veličanstvo," odgovori Alitir.

"Krepko napreduje; ta odgovor že tedne čujem od tebe!" vzklikne cesar z rastočo nejevoljo. "Kdaj mi boš naposled vendar enkrat povedal, da je dovršeno?!"

"Saj delajo noč in dan," si je upal pripomniti dvorjan; "vse sužnje na državnih posestvih smo vpregli v to delo,

celo od najbolj oddaljenih posestev smo jih poklicali. Jaz ne najtem več nobenih moči, če mi ti ne dovoliš, da pri delu uporabim kristjane."

"Pri vseh bogovih!" je vzkipeł Neron, "že spet kristjani! Tega imena nočem nič več slišati! Pri moji nemilosti ni ne govori več o njih! — Pokliči mi Tigelina; z njim bom mogel boljše preudariti zadevo kakor pa s teboj, ki mi veš in znaš pripovedovati samo o tej vaši judovski sekci."

Alitir se kar najbolj pokorno prikloni in gre. Prega-njanje kristjanov, zaplemba njih premoženja, ki je njemu donašala toliko dobička, vse to mora zdaj prenehati, vprav zdaj, ko je menil, da je vso ločino že malodane iztrebil.

Kako se je bil trudil, da bi k tekmovalnim dirkam na vatikanskem dirkališču zbral v kar moč velikim številu senatorje, viteze in ljudstvo, da bi tako cesarskemu voditelju konj nudil napolnjene prostore gledavcev, in zdaj mu je poplačala samosilnikova muhasta slaba volja s trdimi besedami in s tem, da je razdrila njegov najljubši načrt!

Alitir je bil že poprej nekaj krat moral občutiti, da sončni sijaj vladarjev ne samo razsvetljuje in ogreva, ampak da utegne biti pogosto tudi skrajno neprijeten. Danes pa še ni mislil na to, da ta sončni žar utegne tudi paliti in sežigati.

Ob isti uri, ko je dvornik v globoki zlovolji zapustil cesarsko palačo, je bilo Priscilino posestvo na kmetih ob Solni cesti — Via salaria — priča genjivega prizora.

Od mučencev dirkališča je bil le en del mogel biti pokopan v ilovnatih jamah ob sosednjem vatikanskem griču, ker je bilo deloma premalo prostora, deloma pa tudi premalo časa, da bi mogli ondi pokopati vse še skrivaj po noči. Zato je bil Pudent pripravil več voz, na katere so zdajci naložili trupla mučencev spričevavcev in jih popeljali na njegovo pristavo, da bi jih pri grobnem spominiku njegove matere pokopali, v hodnikih tik ležečega arenarija ali peščene jame. Bila je to daleč se razprostirajoča podzemeljska peščena jama, ki se nahaja še danes in od katere tvori večje ozemlje najstarejši del slovečih Priscilinih katakomb ali podzemeljskih grobišč.

S pomočjo nekaj mož, ki so se z veseljem poprijeli tega častnega opravila, je bil Evkarp po noči trupla umil, pomazilil ter jih zavil v dragocene tkanine, tudi na pol izoglenele kosti sežganih; druge brate pa je bil poslal v podzemeljsko pokopališče, da bi tamkaj v skalovinastem lehnjaku izsekali potrebno število grobov; ženske so pa morale plesti cvetlične vence.

Zdaj naposled je bilo vse pripravljeno, da bi mučence ponesli nizdol v grobnico ter jih pokopali. Trupla, dvanajst po številu, kakor tudi ostanke sežganih, ki so jih zložili skupaj v posebni rakvi, so nesli najprej v domačo kapelo, in tukaj so se ob določeni uri zbrali vsi kristjani, ki so prebivali na podeželskem posestvu, da bi v slovesni procesiji poslednjič spremili pokojne.

Peter in Pavel sta bila včerajšnji večer pred pričetkom iger obiskala spoznavavce še enkrat v njih ječi ter jih potrdila v stanovitnosti; obadva apostola sta bila zraven, ko so odnašali trupla z dirkališča; zdaj sta prišla, da bi prevzela njih pokop.

Vhod na pristavo je to jutro ostal zaprt, da ne bi mogel vstopiti noben nepoklicani.

Spredaj v spredu je šlo lepo število otrok, njim na čelu obe senatorjevi hčerki, Pudencijana in Prakseda, otroci so imeli palmovce vejice v rokah. Za njimi so nesli dvanajstere mučence, vsakega po štirje možje, spričevavci so ležali očitno na nosilnici, vsak je imel cvetlični venec okoli glave; večji venec je krasil zagrnjeno skrinjo, v kateri so bile izoglenele kosti. Poleg trupel na obeh straneh so šle device z gorečimi plamenicami, kakor da bi hotele spremljati mučence na večno ženitnino. Nato so šli kleriki, diakoni in duhovniki ter prepevali psalme, v njih sredi sta korakala obadva apostolska prvaka Peter in Pavel. Nazadnje so pa šli še ostali člani male cerkvene občine, najprvo možje, nato pa žene.

Tako se je pomikal spreved počasi in slovesno po di-sečih vrtnih hodiščih do grobnega spominika Priscilinega. Prijazno je gledalo sonce z jasnega jutranjega neba na sveti prizor: Za nočjo trpljenja je napolnil svetli dan pove-ličanja; na vrtnem drevju so prepevale ptice svoje najlepše pesemce: rahel daljen odmev blaženih spevov v nebesih. — S tem sta se pa skladala tudi besedilo in napev psalmov, ki niso bili otožnega značaja, ampak so dihali veselje in zaupanje.

Zdolaj v arenarijih so fosorji ali grobarji — fossores — sprejeli trupla ter jih previdno položili vsako v grob izklesan v skalnato steno, po štiri trupla v različne izvotline eno nad drugim. Odprtino so neprodušno zaprli z velikimi štirioglatimi pločami iz opeke in z malto ter ometom; nato so pa na plošče napisali z rdečim surikom ali s svinčeno rdečico napise, ki so vsebovali večinoma le imena umrlih, zraven vzklila: "P A X T I B I" ("Pax tibi, mir bodi s teboj!")

Ko so bila trupla pokopana, je šla mala četa vernikov iz temine arenarija spet navzgor v Priscilino grobno kapelo, kjer je bil pripravljen oltar. Ker ozki prostori spodaj niso dopuščali, da bi se neposredno nad kostmi mučencev obhajale svete skrivnosti, je Peter opravil sveto mašo v gornji grobni kapeli: s Krvjo Zveličarjevo se je združila kri njegovih blaženih mučencev v eno daritveno žrtev —

Ko se je Favstina po zelo nemirnem spanju prebudila, je stalo sonce že visoko na nebu. Njene prve misli je zaposlil spet spomin na včerajšnji večer; pred vsem na može, ki so bili sneli trupla usmrčenih, da bi jih pač celo v lastnih grobnicah pokopali. Niti čez dan se ni mogla znebiti le-teh podob; naj bi jih še tako rada odgnala od sebe, niso pustile njenega duha pri miru. Zastonj je skušala prepričati samo sebe, da se je bila pri motnem siju plamenic zmotila glede vseh treh qseb.

Da bi to reč dognala do konca, je popoldne povabila svojega očeta, naj bi se peljala venkaj, da bi spet enkrat obiskala senatorja Pudenta, kateri se jima je prvokrat tako nad vse prijateljskega izkazal. Nikakor ni mislila povprašati senatorja glede uganke, ki si je ni mogla razrešiti; za kaj takega ne bi bila imela poguma. Toda morda bi na sprehodu po pristavi odkrila kako znamenje, ki bi jo moglo kaj boljše podučiti, vsekakor pa mora zvedeti, če je Evkarp še v službi pri senatorju ali ne.

Favst, ki svoji hčeri nikoli ni ničesar odbil, ker se je po smrti svoje soproge z vso dušo oklepal tega svojega edinega otroka, je tem rajši dovolil v njeno prošnjo, ker je pri tej priliki hotel poizvedeti o usodi in bivališču svojega starega bojnega tovariša, stotnika Kornelija iz Cezareje.

Prvi, ki ju je srečal pri vstopu na pristavo, je bil Evkarp.

"Popelji," je rekla Favstina, "mojega očeta k svojemu gospodarju, s katerim ima govoriti; med tem bi si pa jaz rada ogledala pristavo, in ti me pač smeš spremljati, da me opozoriš na posamezne posebno lepe točke."

Favstina, ki je sedla na rušnato klop, je s preiskujočimi pogledi zrla za mladeničem v spremstvu svojega očeta; nobene dvojbe ni, da je bil zares on, ki ga je bila videla včeraj na dirkališču. Toda kakor da ne bi bila verjela sebi in svojim lastnim očem, je hotela od njega samega imeti priznanje, in ko se je bil tedaj povrnil k njej, je pričela govoriti:

"Midva sva danes prišla na pristavo tvojega gospoda, ker se moram jaz po omamljivem razburjenju včerajšnjega večera na dirkališču okrepati in razvedriti s tem, da grem y prosto naravo. To je vendar spet sijajno tekmovalna dirka! Edino, kar je pri tem motilo, so bile te strahovite plamenice kristjanov, ki so goreli."

Evkarp se ozre na gospodično s površnim, toda vprašujočim pogledom: ali ga je bila morebiti videla, ko je snemal trupla?! — In — ali je bila celo senatorja spoznala?! — in ali je morda pričujoči obisk s tem v kaki zvezi?!

Hitro se je zavedel položaja in odgovoril: "Zares, cesar skrbi za razveseljevanje ljudstva, in ako so kristjani zažgali Rim in če so sploh takšni čarovniki in pošasti, kakor jih dolžijo, tudi grozna smrt zanje ni pretrda kazen."

To je bil odgovor, ki Favstini ni dal nikakega novega pojasnila, iz tega odgovora ni mogla niti z gotovostjo sklepati, da je bil Evkarp sam v Vatikanu.

"Le to je znamenito," je nadaljevala, "kako sekta še vedno pridobiva pristašev, in kako le-ti tak tesno drže skupaj, da celo z nevarnostjo lastnega življenja odnašajo trupla svojih usmrčenih tovarišev z dirkališča, kakor sem snoči videla z lastnimi očmi."

Po teh besedah je mogel Evkarp komaj še dvojiti, da ga je Rimljanka utegnila spoznati.

"Gotovo, plemenita gospodična," je odvrnil, "čudovita in takorekoč nerazložljiva prikazen je, kako je mogel mož, ki je bil križan v daljni judovski deželi, ki je imel le nekaj ubogih in neizobraženih ribičev za svoje pristaše, nepojmljivo je, da je le-ta po svoji smrti mogel razširiti svoj nauk od dežele do dežele, ponesti ga v Rim in tukaj zanj najti tako trdna tla, da vse muke, ki si jih izmišljuje cesar, ne morejo iztrebiti tega nauka."

To je bila za Favstino povsem nova misel.

"I no," je rekla po kratkem premolku, "čudovito se da razložiti samo po sebi: skrivnostnost, v katero Nazarejci zavijajo svoje misterije, privablja množico, ki je željna novega, in reči, katere še, kakor se pripoveduje, dogajajo pri njihovih skrivnih nočnih sestankih."

"Zločin je zmerom strahopeten, plemenita gospodična," jo prekinje Evkarp; "nikoli ne more dvigniti človeka k takšnim junaškim žrtvam, kakor vidimo, da so jih zmožni kristjani v najstrašnejših smrtnih mukah, dočim se ne trudijo zatrjevati, da so nedolžni."

"Nikoli nisem mogla verjeti," odvrne Favstina, "da so kristjani krivi požara, in zato se mi studijo usmrtitve. Ne vem, če ni pregreha tistih nesrečnih še kaj bolj grozovitega nego zantenje požara v mestu Rimu. Toda pripovedujejo se o njih še marsikatero druge reči."

"In so za vsako obtožbo na dolgu ostali z dokazom. Pravijo," nadaljuje Evkarp z rastočo vnemo, "da so tudi odlični Rimljani, možje in žene najplemenitiše krvi, najbolj

brezmadežnega življenja, modroslovno izobraženi, obdarjeni z bogatim spoznanjem ljudi, pristopili k nauku Kristu-sovemu in zanj niso nič manj pripravljeni z veseljem pretrpeti smrt, kakor ljudje izmed priprostega ljudstva. Ali moreš razumeti, kako utegne in more kak sestav, kakšen nauk, ki oznanja le pregrehe in zločine, pridobiti zase take visokorodne, prevdarne in krepostne može ter žene?!"

To je bila vprav uganka, ki si je Favstina ni mogla razrešiti, vprašanje, za katero je tukaj iskala odgovora.

"Toda," je dejala, "zakaj neki kristjani tako skrivaj ravnaajo, zakaj ne stopijo na dnevno svetlobo in očitno ne razložijo, v čem obstoji njih nauk?!"

"Saj ne skrivajo tega," odvrne Evkarp; "svetloba sveti v temo, toda tema je ne razume."

V tem trenutku je prišel njen oče iz hiše s senatorjem vred, in Favstina je z začudenjem opazila, da se je že večer približal. Pravkar je hotela Evkarpa naravnost povprašati o nauku kristjanov; zdaj je morala to odložiti na kakšno drugo priliko. Tako se je ločila od pristave, v prsih je ohranila nerazrešeno uganko, da, k tej edini so prišle še mnoge druge, za katere ni vedela razrešitve, in vendar jo je bolj in bolj živo sililo, da bi našla odgovor nanje.

Da je Evkarp kristjan, so bile dale njegove besede jasno spoznati. S tem pa se je slutnja spremenila skoro v gotovost, da tudi senator Pudent, morebiti vsa njegova družina pripadajo Nazarejcem, in potem nikakor ne more biti resnično, kar si priprosti ljudje, pa tudi v olikani družbi, pripovedujejo o zlobnosti in pregrehab kristjanov.

"Ali velja poslednja beseda, ki jo je osvobojenec izrekel," se je povprašala devica naslednji dan, ko je bila spet dolgo časa zaman razmišljala o tem, kar je doživela in slišala, "ali velja tudi o meni: 'Svetloba sveti v temo, toda tema je ne razume?'"

"In kaj prav za prav," jo povpraša neki notranji glas, "je potrebno, da razumeš svetlobo?!"

Favstina si ni mogla in tudi ni hotela dati odgovora na to vprašanje. Slutila je, da bi v odgovoru na to vprašanje našla svojo razrešitev na vsa ostala vprašanja in pa vse uganke. Toda — s tem je nato stala tudi pred nekim zidom, pred nekim prestenkom, ki je tako visok, da se ji je zadel nedostopen.

KONVERZIJA PO RADIO.

Znani govornik katoliške radio-ure, Rev. Dr. Sheen, profesor katoliškega vseučilišča v Washingtonu, je ujel veliko ribo. Polkovnika Horac Mann in njegovo ženo je spreobrn timer. Konvertit prej versko ni bil član nobene cerkve. Pač pa je bil borbeni protikatoličan. Politično je bil strasten republikanec, o katerem je bilo začasa predzadnjih predsedniških volitev splošno znano, da je agilen agitator proti izvolitvi Al Smitha. Dr. Sheen, ki mu je po radio dal prvo pobudo za spreobrn timer, ga je obenem z njegovo ženo tri

mesece poučeval o katoliški veri in ju 17. marca tudi krstil ter jima podelil prvo sv. obhajilo. Po krstu je izjavil, da je 64 let iskal resnice. Dan, ko jo je našel in prejel Njega, ki je neustvarjena Resnica, je najsrečnejši dan njegovega življenja, dan, ko mu silijo na jezik Simeonove besede: "Gospod, zdaj pusti svojega hlapca v miru, ker moje oči so videle Tvoje zveličanje!" Ko je Al. Smith slišal, da se je spreobrn timer, mu je poslal pristrčno častitko.

BRIDKA LEKCIJA ZA AMERIKANCE.

Neki metodistovski misijonar med črn timer an-gleške zahodne Afrike, je svojim črn timer ovčicam tako ganljivo opisoval bedno stanje njih belih bratcev v nekdanji Ameriki, da jih je skoraj do solz ganil. Zasmilili so se jim. In dasi so ubogi kot cerkvena miš, so vendar zbrali za omi-

ljenje njih revščine \$40.00. Z njih stališča visoko vsoto. Ta velikodušni dar je pastor poslal predsedniku Rooseveltu v podporo stradajočim. To je pač bridka lekcija in trpka ironija za otroke velikega strica Sama, zlasti še, ker so jim nigri tako "pri srcu".

Tine in njegovi otroci.

Spisal Marin Miha.

I.

ŠEL sem na svojo prvo službo kot učitelj. Ko sem dospel do pod hriba, sem začutil, da sem truden. Položil sem kovčeg poleg sebe, snel klobuk in si z dlanjo otrl moker lase. Dobršen klanec bo treba še prehoditi, predno bom na vrhu gorskega stožca, iznad katerega me je prijazno pozdravljala cerkva in poleg nje dvojce, troje kmetijskih stavb.

Prva služba! V hribih! Kje ste lepe sanje o cestah in ravninah, železnici, avtu, družbi. . . No pa, da je vsaj to! Koliko jih je, ki čakajo in bodo še čakali! In še starejših od mene! Sicer pa: ljudstvo! Moje ljudstvo, pristno in grčavo! Tudi o takem sem sanjaril. In če kje, tu v teh hribih mora biti.

Že sem mislil zadeti kovčeg in vzeti pot pod noge, kar me nekdo od nekod zakliče: "Gospod Miha! Gospod Miha! Počakajte malo!"

Veste, da sem se začudil. Le kdo me v teh tujih krajih pozna, da me po imenu kliče?

Spodaj izza ovinka se je pojavila postava mladega fanta. Brez pokrivala je bil. V roki je držal športno čepico. Kdo je ta človek? Čudno! V tej samotni!

"Bog Vas sprejmi, gospod Stanko! Jaz sem, Predmostni Tine, ali se me še spominjate? Iz naše domače vasi, saj veste! Sem čul, da ste nastavljeni kot učitelj tam gorile na Kozjem vrhu. Jaz pa sem delal pri gradnji mosta tam doli čez Bistrice. In ko sem zvedel, sem takoj šel, da Vas vidim in pozdravim."

"A? Tine, ti si? Glej si ga! No, pa saj me lahko tikaš, saj še ni tako dolgo, ko sva rake lovila po Bobrovnici in tiče streljala s fičefajem. . . Ali greš z menoj?"

"Grem. In tole vam bo nesel v hrib. Tikal vas pa ne bom, ker vi ste gospod, jaz sem pa — no, zaenkrat brezposeln."

Tine je bil fant, da je moral biti človeku všeč. Ni bil visok, a širokopleč in močan. Kretnje so mu bile gibke in prožne, da bi bil človek mislil: to je športnik, ne pa delavec pri zidarjih ali tesarjih. Tudi obleka ni bila oguljena. Kadar se je zasmel, so se mu oči napolnile s tekočino in sijale v živahnem zanimanju. Domač znanec takorekoč. In prvi, ki me je srečal in pozdravil na teh tujih tleh. Gibčni in uvidni fant je privlekel od nekod par naramnic, jih navezal okrog kovčega in kovček zavijtel na svoj široki hrbet. Sedaj je korakal v breg, da sem ga komaj dohajal.

"Ampak Tine, meni pohaia sana. Malo poduškaiva!"

"No pa res! Poduškaiva! Človek govori, gre, misli — na pozabi, da je svet okrog nje. Pogledite naokrog. To je dolina Bistrice. Tam gre železnica. Tu je tovarna za cement, kjer sem bil zaposlen osem mesecev. Tam doli nekaj belega: tu gradijo most, na je delo zastalo, ker podjetnik nima denarja, da bi plačal delavce. In tako smo se razšli na vse strani s trebihom za kruhom. Jaz na primer, znam vsako delo in sem si mislil, da me boste, gospod Miha, vnorabili za kakšen posel. Ne bom vam delal sramote, boste videli."

"Jaz —? Uporabil? Dragi Tine, kako? Jaz sem sam brez vsega! Gol in na golo grem! Ne poznam ne kraja ne ljudi. No sicer na, bo že kako. Nocoj boš spal pri meni. Jaz imam za prve dni obliubljeno hrano in stanovanje pri gostilničarju, ki je obenem župan in šolski predsednik. Za pozneje se bo še videlo."

Ko sva sedela na trhljem štoru poleg pota in gledala v dolino, je dobil Tine priliko, da je pripovedoval o svojem dosedanem življenju. Očeta in mater je bil zgubil že pred vojsko. Ko se je vojska začela, je prepisal tisto malo kočo v bregu tam pred mostom na svojo sestro, da se bo mogla omožiti, če njega kaj zadene na vojski. Po vojski je delal vse in povsod: služil je za hlapca, delal pri zidarjih, tesarjih, kubikarjih. Vse je znal, in če ni, se je navadil. Tudi zaslužil je. In vse je dal v hranilnico. Sedaj ima! O, ne! Ni kak potepuh ali delomrznež. Za hip je res brez službe, toda ga ne skrbi, da bi je ne dobil, če ne tu pa tam. A na gospoda Miho, da je bil radoveden, kako so ga šole izpremenile. Bi najrajši kako delo dobil v bližini, da bi mogla priti kedaj skupaj in se pogovoriti. . . O domačih stvarih! O tihih in gadih, ki sta jih včasih skupaj lovila po tistih gozdih ob Bobrovnici.

"Denar da imaš —? Glej, jaz sem pa dvanajst let tugal hlače po šolskih klopih, pa sem danes suh ko cerkvena miš. Hudrija, ne vem, kaj bi rekel. . . Inteligentni proletarijat, ali kaj takega."

"Boste še imeli. A jaz rabim. To se pravi: upam da bo rabil v kratkem, ker se bom ženil."

"Hudika! Skoro zavistno sem meril tovariša. 'Ti imaš nevesto? Ti si ženin? Ali vsaj zaljubljen si! Pa seveda! Kako da nisem zapazil: saj se ti v očeh vidi, da si. . . Čestitam ti, prijatelj. Kar tikaj me, kaj bi tisto!'"

"Tisto pa ne," se je branil Tine, "vem kaj se spodobi. Kar tiče tistega, ko ste rekli 'ženin', to pa! Moja Tilda, povem vam. . . No, saj se bova še mnogo pomenila, ako dobim službo kje blizu vas. Zdaj je Tilda še doma, ker je oče star. Oče pa pravi, da ji dote nima dati, da pa ona vseeno lahko gre in se poroči, kadar se hoče in s komer se hoče. Jaz pravim: čemu bi še dolgo odlašala. Tako službo dobim, da bova lahko oba pri hiši in poročena. Pa bova oba delala in oba služila. Ali ni pametno tako?"

"To že! Pa bosta oba tudi jedla, to si pozabil povedati. In sčasom ne samo oba, ampak vsi, vsi, ki jih bo morebiti naposled precej, haha."

"Ah, kaj tisto! Pogledite, gospod Miha, tele moje roke!"

Pokazal mi je roke in dlani. Roke mišičaste in poraščene, ko da so nekdanjega Ezava; dlani polne žuljev in zagulkov. . . Človek s takimi rokami ne bo dolgo brezposeln, nak! Dlani naj pokaže gospodarju, kjer se bo udeleževal, to bo najlepše delovno in naravstveno spričevalo.

Ko sva stopala v breg, se je pogovor sukal večidel o Tildi. Tine je porabil vsako priliko, da je preskočil v pogovoru na svojo drago in ljubo Tildo. In kako je ta priprosti fant govoril o svoji nevesti! Ko bi človek sodil po naglasu besede, bi moral biti prepričan, da je Tilda lepota posebne vrste in vzor vseh plemenitih svojstev.

Radoveden kot sem bil, bi bil prašal še to in ono glede Tilde, a nisem prišel do besede. Ko sem hotel začeti, sva stala že pred veliko, enonadstropno hišo v vasi, ki je nosila napis: Osnovna šola. Malo proč je stala druga, tudi precej lepa in velika z napisom: Janez Mandelje, trgovec in gostilničar. Ker je bila prva zaprta, druga odprta, sva vstopila v drugo. Ravno se je delal večer; gospodinja je bila v gostilniški sobi prižgala luč.

II.

Pa je imel srečo moj Predmostni Tine: še tisti večer sta se z gostilničarjem pogodila za službo. Hlapca je manjkalo pri hiši. Do tedaj je imel gostilničar v bližnji, napol podrti koči na stanovanju starega dninarja in njegovo

ženo, da sta mu delala pri hiši. Mož pa je bil pijanec in je zbolel, potem ko se je bil močno prehladil in umrl. Zdaj je gostilničar potreboval mlado moč h konjem, ker bo začel sekati v Rakilovcu kubike za na Laško. Napravili

Dobro mnenje.

Rev. J. Smolej.

TREBA je bilo podvzeti operacijo na jeziku. Predno so bolnika položili na operacijsko mizo, so se zbrali njegovi sorodniki okoli njega. Tolažil jih je, kakor jih je mogel, dasi njegovih besedi ni bilo skoro razumeti. Prišel je zdravnik, ki naj bi izvršil operacijo in so je bolnikovo bolezen še enkrat ogledal. Prosil ga je, da mu pove resnico. Zdravnik — svetovno znan učenjak — ga je milo pogledal, potem pa rekel: "Če hočete še kaj povedati, storite to še pred operacijo — ker to bodo poslednje besede, ki jih bote mogli govoriti." Tu je dvignil bolnik oči proti nebesom, potem na ženo in otroke, ki so jokali okoli njega. . . in potem je rekel zadnje besede s svojim bolnim jezikom, in te so bile: "Hvaljen bodi Jezus Kristus!"

So trenutki, ure v življenju, ko se človek ne more drugače iztrgati iz boli, trpljenja, obupa, kakor da se vrže v naročje božje z besedami: "Hvaljen bodi Jezus Kristus!" Ali pa: "V imenu božjem", ali: "Gospod, moj Bog, naj bo vse v tvojo večjo čast, če še toliko trpim." Mi imenujemo to dober namen, in razumemo pod tem resno voljo naše duše, ki je pripravljena za vsako žrtev, da stori v večjo čast božjo vse, kar od nas zahteva, da trpimo vse v njegovo večjo čast. Naj bo to kaj velikega ali malega — malo postane vsled dobrega namena veliko pred Bogom, brez njega je pa veliko prav majhno.

Neki cerkveni učenik je rekel: "Veliki koraki — pa ne po poti, marveč zraven pota." Pod temi velikimi koraki razumemo velika dejanja, ki pa se vrše brez ozira na Boga. Naj so navidezno še tako velika — manjka jim vrednost za oni svet, za večnost, manjka jim tedenca k Bogu.

Iz šole.

Veroučitelj je razlagal sedem prošnj o čenaša. Ko je prišel k prošnji: "daj nam danes naš vsakdanji kruh" stavi učencem sledeče vprašanje: "Zakaj je neki Kristus dejal učencem naj prosijo za vsakdanji kruh in ne za cel mesec ali celo leto." Tako se je oglašala Anica v peti klopi: "Gospod, ker bi kruh splesnil, če bi bil en mesec star."

Zakaj žena ne more ministrirati.

Cerkovnik je vprašal duhovnika: "Zakaj neki cerkev prepoveduje ženi ministrirati pri altarju? To je vendar krivično." Duhovnik je cerkovniku razsvetlil zadevo, z odgovorom: "Cer-

kev je že vedela, kaj je prepovedala. Žena bi pri Kirie eleison nikoli duhovniku ne pustila zadnje besede."

Še ena o organistu.

V starih časih pri orgljah niso imeli motorjev. Moral je vsak organist imeti posebnega fanti ali moža, da mu je pritiskal na meh. Zgodi se, da pride k neki cerkvi nov organist. Mož, ki je bil dolga leta v tej službi, je pridno

Hitro jo je našel.

Župnik je dejal organistu po maši: "Igrate pa že tako kakor David, samo ne tako lepo." Organist mu ni ostal dolžan, hitro se je znašel. Odvrnil je: "Vi gospod pa govorite kakor Salomon, samo ne tako modro."

Nasprotno pa lahko rečemo o vsakem dejanju, ki ga izvršimo z dobrim namenom, pa naj še tako malenkostna in brezpomembna: "Mali koraki — pa na poti." Dober namen je nekak pečat večnosti, ki ga vtisnemo našemu vsakdanjemu delu in trpljenju, angeli božji zapisujejo vse to v knjigo večnega življenja. Nimamo vedno priložnosti, da bi izvršili bogve kako veliko dejanje, če pa naše — in naj so še tako majhne — dolžnosti vestno izpolnjujemo, če razne bolečine potrpežljivo prenašamo, potem vtisnemo temu nek poseben pečat, ki ga morajo imeti, če hočemo enkrat prejeti od Boga krono večnega življenja, ki bo skovana iz teh naših dobrih del; nam treba samo vsak dan pričeti in vsak dan končati z dobrim namenom.

V dobrem namenu je takorekoč izražena življenjska filozofija — zavest namreč, da nas je Bog postavil na to mesto, na katerem smo, da nam je On dal naš poklic, da je vsak križ, ki nas zadene, poslan od Boga.

Kako bi namreč moglo služiti v poviševanje božje časti to, kar delamo in kar trpimo? V tem leži velika tolažba.

Če posežemo v življenje svetnih mogotcev in v življenje navadnega trpina, šele prav vidimo, kako velika tolažba je v tej resnici o dobrem namenu. Ta, ki trpi in prenaša svoje križe z dobrim namenom, ali pa skrbna mati v otroškem krogu, učitelj v šoli ali pa duhoven na prižnici, ženica, ki v boleznih prebira rožnevenške jagode ali pa svetovno znan učenjak, vsi imajo velikanške zasluge pred Bogom, če vrše svoje dolžnosti v dobrem namenu. To velja o vseh, ki ne iščejo svoje časti in slave, ampak ki skrbijo vedno le zato, da bi poviševali čast božjo in storili njegovo voljo.

pritisikal meh. Pri glorijski pa kar naenkrat preneha. Organist zavpije: "Za božjo voljo, pritisnite na meh, ne dajte mi sramote." Starec pa jezen: "Bo tak surkav organist komandiral Dvajset let pritiskam meh, bom menda vedel, koliko šape je treba za navadno glorio."

Človek-svetišče božje.

Župnik je pridigal v cerkvi: človek je tempelj božji, svetišče, v katerem biva Bog. In je primerno razložil pomen tega stavka. Kaj se mu je zgodilo, ko je prišel iz cerkve. Dva lumpa sta ga čakala z grbcem. Pravi eden fantov: "Temu-le grbeu je pa Bog še zakristijo pristvaril k templju."

Veliko slavlje v Bošontiju.

P. Mesarić D. J., misijonar v Indiji.

NA praznik sv. Fr. Ksaverija sem svojim dragim Bošontanom oglašil, da bo na praznik Brezmadežnega Spočetja blagoslovitev temeljnega kamna naše misijonske postaje. Vse sem pozval, naj polnoštevilno pridejo k slavlju. Moji spreobrnjenci take blagoslovitve še niso videli, pa so me naprosili: "Oče, povej nam, kako to bo!" Na dolgo in široko sem jim moral vse razložiti. Potem sem jih še enkrat prosil, naj vsak po svojih močeh prispevajo k proslavi, da bodo pogani videli, kako lepo je pri nas.

Še isti dan zvečer je peljal glavni katehist cel trop domačinov skoz vas. Vsak je nosil gorečo plamenico v roki. Debelušasti Bašob je tolkel na svoj veliki boben, drugi so peli. Njih vpitje se je slišalo celo tja daleč v tretjo vas. Vso okolico je vznemirilo. Brat France Drobnič, ki je v Bošontiju moja desna roka, je ta nenavadni šum prvi opazil in je brez sape pritekel v kolibo: "Brž, oče, vas gori, ljudje jokajo, brž, brž!" Stečem ven. — "Katera vas pa, France. . . ? — Pogani uganjajo svoje neumnosti kot vedno. Ne bo še konec Bošontija!"

Pol ure kasneje je prišla vsa truma pred misijonsko postajo. Prišli so me klicat, naj predsedujem njihovem zborovanju. Posedli so v polkrogu na goli zemlji, meni pa so ponudili častno mesto v sredini. Nato katehist dvigne roko in spregovori: "Vaščani! Bratje! Že drugič smo se danes na dan sv. Fr. Ksaverija tukaj zbrali. Zjutraj smo slišali iz ust našega očeta misijonarja o veliki ljubezni sv. Franciška, ki je samo duše reševal. Spomnimo se, da so bili pred dobrima dvema letoma mnogi izmed nas še pogani, daleč od Zveličarja, a zdaj so srečni. V tej naši skupni sreči pa ne smemo pozabiti naših poganskih bratov, ki jih je okrog nas še toliko. Molčati nikakor ne smemo. Zato smo se, evo, zbrali k posvetovanju, da odločimo, kaj naj v bodoče storimo. Na praznik Brezmadežnega Spočetja bo naše veliko slavlje, blagoslovljen bo temeljni kamen te naše postaje, ki je pod zavetjem Male sv. Terezije. Kaj bomo torej storili za ta dan? Kdor ima kakšen pameten predlog, naj ga tu pred vsemi izreče." — Nastala je tišina. V daljavi so valovi kalnega Gangesa pljuskali ob blatne obale.

Prvi se je oglašil Bismol. Bil je že večkrat v Kalkuti, pa je videl, kako se slovesnosti prirejajo. Predložil je, naj za osmi december nakupijo bomb, raket in bengaličnega ognja. Predlogu se je najbolj protivil Džiriš, češ, da so taki stroški nepotrebni, ker ima zdaj po žetvi vsak vaščan na razpolago dosti slame za kresove: "Prihranimo denar, pa nam bo oče misijonar kupil 10 parov volov in bomo ustanovili prevozno družbo, ki se je bodo tudi pogani radi posluževali." — Rekel sem jim, da bodo na to še dolgo čakali, ker nimam denarja niti za deset koz. — Vsak je govoril o svoji obrti: čolnarji o čolnih, ribiči o mrežah

kmetje o oranju, katehisti o slikah in zastavah. . . Skoraj vsi zborovalci so že govorili in mislil sem, da bo vse govorjenje zastoj, ko naenkrat skoči na noge trebušnati Bašob in trikrat močno udari ob boben. Vsi so prasnili v smeh, ker veseljaka dobro poznajo in vedo, da le redko prodre s svojimi predlogi. Te noči pa je bil posebno brihten. Predložil je, naj za slovesnost kupimo najmanj deset bobnov. "Oče, če to storiš, bo na dan slavlja vsa vas plesala" mi je prigovarjal in da me prepriča o moči bobnov, je začel mojstrsko biti po največjem. Vsa skupščina je z veselo pesmijo poprijela in zarajala. "Ali ti nisem rekel, oče, da bodo vsi plesali, ko bodo slišali bobne?" se je zmagošlavno hvalil Bašob in je s predlogom prodr. Kasno ponoči se je skupščina razšla.

Na predvečer Brezmadežnega Spočetja je Bošonti plaval v morju kresov, bobni pa so grmeli, da se je zemlja tresla. Povsod so na visokih bambusovih drogovih polale pisane zastave, od vseh strani so se zbirali kristjani. Drugi dan ob šestih je bila sv. maša. Cerkvica je bila seveda za vse te množice premajhna in so morali mnogi ostati kar zunaj, drugi so splezali pod streho in so posedli po bambusovih prečkah, kjer so ves čas svetega opravila čepeli. Po službi božji se je zvrstila procesija. Naprej so nesli križ in sveče, za njimi je šla množica mož in žena. Ob spremstvu bobnov, cimbal in gong so dečki našega internata prepevali najlepše Marijine pesmi. Sprevodu so se pridružili tudi mnogi pogani, drugi bolj plašni pa so nas obstopili in opazovali. Bilo je res lepo!

Blagoslavljal sem sam, ker očeta Antona ni bilo. Ležal je bolan v kalkutski bolnišnici. Ni ga bilo, da bi mi pomagal nositi vse tiste neštete molitve, žrtvice in devetdnevniče, ki ste jih naši dragi Mali misijonarji in misijonarke, naši predragi prijatelji in dobrotniki v domovini opravili. Mali sv. Tereziji v čast za spreobrnjenje nesrečnih duš v Bengaliji in za ustanovitev naše prve misijonske postaje v Bošonti. K sreči imam pri sebi dobrega brata Franceta. On je vse liste z molitvami povil v čisto belo platno in je ogromni sveženj v procesiji zadel na rame. Vse skupaj smo spravili v velik kamen iz cementa, ki smo ga zapečatili, položili pa smo ga na posebno mesto kot podstavek za tisto ploščo, ki bo kasneje nosila kip Male sv. Terezije. Tako nam bo v veden spomin na naše drage dobrotnike in ljubitelje bengalskega misijona, ki so nam s svojimi žrtvami, molitvami in darovi zgradili prvo misijonsko postajo. Vsem od srca hvala, od Boga pa obilno plačilo!

Odkar sem v Bošontiju, še nisem bil nikoli tako vesel kakor tisti dan. Vse je bilo tako preprosto in prisrčno, kot more biti samo v misijonih. A da je slavlje tako lepo uspelo, se moram spet najprej zahvaliti Vašim molitvam in mojemu dobremu Bašobu, ki mi je svetoval, naj kupim deset bobnov.

Thakur in Ma.

J. Vizjak D. J.

TRI ure daleč od Kalkute sem na samotni misijonski postaji Raghampur srečal pobožnega brahmana. Vsi ga cenijo in spoštujejo, ne samo hindi, ampak tudi mohamedanci in kristjani. Pravega imena mu ne vem. Thakur, t. j. sveti mož mu pravijo.

Star je okrog 40 let. Postave je srednje. Po pravilnem nosu in visokem čelu se takoj vidi, da je arijskega plemena.

Suh obraz spominja na indijske spokornike. Pa je Thakur tudi res nekaj puščavnik. Živi v svoji napol podrti kolibi ob majhnem ribniku, v katerem se koljejo sence visokih palm, ki kot prijeten gaj obdajajo samotno prebivališče. Kristjani, ki stanujejo tam blizu, so mi povedali, da Thakur že tri leta nikamor ne gre, tudi v hinduistični tempelj ne, kamor bi kot svečenik moral. Edina izjema so sprehodi

ki jih dela dvakrat vsak dan, pa vedno v isto smer: prot. naši misijonski postaji. Tu se v cerkvi klanja Jezusu in Mariji. Mater božjo zelo spoštuje in neprestano o njej govori. Kliče je "mila Ma" (mati). Pred njenim oltarjem najrajši kleči in dolgo moli k njej. Ko pa zvečer zahaja solnce in v misijonski cerkvi postaja temno, Thakur od svoje mile Ma jemlje slovo tako prisrčno, kot da se poslavlja za vedno. Pisano cvetje, ki ga je bil še na poti v cerkvo nabral ob poti, vselej pusti pred Marijino sliko.

Ob slovesu pa izloči iz šopka rdeč cvet, poklekne sredi cerkve pri obhajalni mizi pred Jezusa in mu izroči skromno darilce. Nato se poda domov. Če na poti sreča misijonarja, ga ustavi in se z njim pogovarja o veri. Nekoč mi je ob taki priliki dejal: "Oče, vem, da si prišel sem radi Boga. Drugače bi pač ne mogel kar tako zapustiti svoje domovine, da se v tujini trudiš za siromake. Bog ti bo vse poplačal." Te besede iz ust brahmana so mi ugajale in začel sem se z njim prijateljsko pogovarjati. Vprašal sem ga čisto odkrito, kako to, da on kot hinduistični svečenik prihaja v našo cerkev in se klanja Jezusu in Mariji, boginji Kali v svojem templju pa ne žrtvuje? Bolesno se je na smehnil: "Kaj Kali? Saj ona sploh ni boginja, Ma, ki je prišla iz Evrope, ona je vse. Ko nje ne bi bilo, bi tudi Jezusa ne bilo. O mila Ma! Rekla mi je, da ne bom nikoli imel opraviti s sodiščem." Thakur je namreč v vasi ne samo svečenik, temveč tudi starešina in bankir, samo da on ne zahteva nepravilnih obresti kot to delajo indijski odruhi. Na praznik Vnebohoda Marijinega je čakal pred cerkvenimi vrati tri ure, da bi se lahko poklonil mili Ma. V cerkev ni hotel, da ne bi kristjanov motil pri molitvi. — Ne vem, zakaj je župnik-misijonar odstranil s pročelja sliko Male sv. Terezije in jo postavil v neki kot blizu vhoda. Thakur je to prvi opazil in je takoj potožil: "Oče, zakaj si odnesel tisto lepo sliko 'mile Ma'? (Imel jo je za Marijino!) — Kaj ni škoda, ko se je pa tam spredaj tako lepo podala." Slika je ostala na novem mestu in še ob mojem odhodu iz Raghobpurja mi je Thakur potožil in me prosil, naj opozorim župnika. — Nekoč sem šel v cerkev, da v tišini izmolim brevir. Niti opazil nisem, da Thakur kleči za

menoj in me opazuje. Ko sva se potem zunaj srečala, me ogovori: "Oče, kako lepo je gledati ljudi pri molitvi. Mnogi tega ne razumejo, pa jim je težko dalj časa ostati v cerkvi, na zabavah pa po več ur skupaj ostajajo in ne tožijo, da so trudni." Sam ne gre na nobeno zabavo v vasi, tudi kadar ga kličejo kot vaškega predstojnika ne, temveč vselej pošlje namestnika. Pravi, da ne gre, ker se boji, da bi grešil. Nihče ne ve, kje in kako se je naučil našega katekizma in molitev, ker nima pri sebi nobene krščanske knjige, misijonar ga ni učil, katehist pa tudi ne, ker mu je bilo prepovedano. To uganko sem hotel rešiti in sem šel večkrat ob raznem času po vasi in v bližino Thakurjeve kolibe. Našel sem, da se je molitev naučil s poslušanjem kristjanov, ki jih je tam okrog dosti, pa se uče katekizma in molijo doma vselej naglas. Ko sva govorila o desetero božjih zapovedi, mi je dejal: "Oče, prepričan sem, da bi vsak postal velik thakur, če bi natančno izpolnjeval te zapovedi."

Rad sem ga gledal, ko je hodil po vasi in zbiral otroke. Pošiljal jih je k luški Materi božji in jih spodbujal, naj mili Ma pojejo lepe pesmice in naj k njej molijo. Dobri otroci ga imajo zelo radi, hudobni pa se ga boje in kakor hitro ga od daleč opazijo, začno vpiti: "Bežimo, bežimo! Thakur gre!" Ko pa ga vsi zapuste, gre zamišljen sam v cerkvo, da pozdravi milo Ma.

Koliko lepih zgodbic bi Vam še lahko povedal o njem! Že samo radi njega mi je bilo težko pri srcu, ko sem moral zapustiti Raghobpur. Ob slovesu mi je dobri mož rekel, da bo čez leto pustil vse denarne opravke, ker ga ovirajo, da ne more razmišljati o Bogu, kakor bi želel. "Oče, ti odhajaš! Spominjaj se me pri mili Ma! Tudi jaz ne pozabim nate."

Parkrat sem nagovarjal župnika, naj vendar krsti Thakurja, a on se boji, da bi se potem spuntali vaški pogani in bi se misijonarja še bolj izogibali. V Vas, svoje drage prijatelje doma, zaupam, da boste s svojimi žrtvicami in molitvami izprosili mojemu dragemu Thakurju milost skorajšnjega spreobrnjenja. Toliko ceni Mater božjo, zato ga bo Marija pripeljala k Jezusu, ker se še ni slišalo, da bi bila ona koga zapustila, ki je k Njej pribežal.

Jezušek je prišel ponj.

St. Poderžaj D. J.

OČE Tomaž je misijonar v kraju, kjer se stekata indijski reki Pravara in Nula. Lanski božič je moral na dan sv. Janeza Ev. že zgodaj zjutraj za ves dan iz vasi ven na pot v džunglo. Že je hotel zakleniti vrata misijonske postaje, ko se na pragu prikaže vaški starešina. Z eno roko se je opiral na palico, v drugi je vodil drobnega otročiča. Prišla sta brez dvoma v prav nerodnem času. A misijonar mora biti potrpečljiv. — Starešina zamrmra nekaj v pozdrav, se počasi približa, nadasiljivo zakašlja in se nazadnje skoraj sesede na tla. Nato potegne otroka k sebi in mu reče: "Dragec, vidiš, to je sahib (gospod), to je njegovo stanovanje, tam zadaj pa cerkev. Zdaj veš vse!" "Ha? Si zdaj zadovoljen?" — "Kaj bi rada?" mu misijonar poseže v besedo. "Mudi se mi. Ravno kar sem hotel iti zdoma!" — "Ha! Takoj! Takoj! Veš, oče, jaz pravzaprav ničesar ne potrebujem," odgovori stari, "tale moj vnuk pa je na vsak način želel videti sahiba in cerkev. Na vaš veliki praznik ga je stara mati prinesla sem, da vidi podobe, kipe in cerkev. Danes zjutraj pa se je že navsezgodaj zbudil in je najprej hotel sem. Ni se dal potolažiti. Ker so vse žene pri delu, sem ga sam pripeljal. Kaj pa naj sicer storim z otrokom?" — "Malo šibe včasih mu ne bi škodilo!" omeni šalivo misijonar. "Ne, . . . ne. . . Edini moj vnuk je" odvrne stari resno. "Dobro, pogledaj si cerkev. Samo govoriti in ropotati ne smeta. Jaz moram na pot."

Misijonar se obrne, zaklene sobo in jo udari na pot. Ni bil še daleč, ko se naenkrat naravnost iz cerkve razležejo čudni glasovi: otrok kriči kot za stavo, stari renči.

Ne kaže drugega, treba bo zapoditi neljuba gosta! Komaj misijonar prestopi cerkveni prag, mu že stari pogan zavpije naproti: "Vnuk bi Dete rad vzel v roke. Dopovedoval sem mu, da ne sme, pa ne mara poslušati. Kaj praviš na to? aj, pusti mu ga za nekaj časa!" — "O ne! To je kip božjega Deteta. Tegale pa lahko vzame" ponudi misijonar otroku pastirja, ki ga je dolgoletna služba v jaseleh stala že cel nos in eno roko. Vnuček pastirja prezirljivo odrine. Ni hotel pogledati ne ovčice, ne vola, niti osliča. Hotel je le Dete iz jasele. "Pridi, dal ti bom lepo piščalko." — "Ne maram piščalke." — "Veš, mali," odvrne misijonar, "to je Jezus, ki je Bog; ni igračka!" — "Jezusa, ki je Bog, hočem," je zahteval.

Oče Tomaž si ni več vedel pomagati. Časa ni imel, že predolego so motili ostale vernike v cerkvi. Kratkotrajno zgrabi otročica in ga postavi pred cerkvena vrata. Otrok se je branil in vpil, pa ni nič pomagalo. Preplašen je stari rec pripotikal za njima. . .

Istega dne zvečer se je oče Tomaž vrnil domov. Utrujen sklene, da bo drugo jutro vstal pol ure kasneje. — Bilo pa je še čisto temno, ko ga zbudi močno trkanje na vrata. "Kdo neki je tako zgoden?" Že je hotel k vratom, ko se nekdo oglasi pod oknom. O. Tomaž odpre okno, spodaj je stal stari pogan s sitnim vnučkom v naročju. "Kaj pa bi rada tako zgodaj?" vpraša misijonar začuden. "Moj vnuk. . ." — "Pojta domov, pa malo kasneje pridite!" — "Oče, zadeva je resna. Ožgal se je. Pridi ven in pogledaj!" Misijonar prižge petrolejko in pokliče starca noter. Otrok

je bil strašno opečen po vsem telesu. "Kako pa se je to vendar moglo zgoditi?" vpraša misijonar in nemudoma začne mešati vazelin z oljem, da namaže revčka. "Z žveplenkami se je igral, pa se mu je ena vnela in mu obleko zažgala." — "Zakaj pa ste mu jo dali?" — "Moj edini vnuk je! Kako bi mu vendar mogel kaj odreči." — "Nesi ga takoj k zdravniku, je zelo nevarno" reče misijonar, vedoč, da stari tega ne bo storil. Kmalu je videl, da tudi ni potrebno. Tudi zdravnik bi nič več ne opravil: otrok je bil v zadnjih zdihljejih. Brž si orosi prste z vodo in otročiča krsti. Starec najbrž ni nič opazil, rekel pa je: "Če bo še živel, ga bom dal k vam; lahko napravite iz njega spokornika kot si ti." Nato ga je pritiskal k sebi in je spet spregovoril: "Če bo umrl, naj umrje tukaj. Vedno je hotel biti tu." — V tem hipu otroček odpre oči in zaprosi: "Kje je le!"

Jaz bi rad Dete!" — "Oče, daj mu Detece v roke," je prosil tudi starec, "poglej ga, umira..." V trenutku je bil misijonar v cerkvi in nazaj s kipom Jezuščkovim iz jasele. Sočutno ga stisne otroku med opečeni rokci in reče: "To Detece je Jezus, Sin božji. Poljubi mu noge in mi ga daj nazaj, ker ga moram spet nesti v cerkev, kjer je vedno." A otročiček se ga je trdno oklenil; odkimal je in je komaj slišno šepnil: "Jaz hočem Detece za vedno!" Misijonar je popustil; kako bi tudi mogel odreči umirajočemu.

Otrok je zatisnil očke in zadremal. Ko so ga čez nekaj časa skušali zbuditi, ni več šlo: Jezušček je prišel ponj. Bilo je ravno na praznik Nedolžnih otročičev. Ti so novega tovariša veličastno sprejeli ter ga s cvetjem in palmami ovenčali. Vsi skupaj so zdaj z Jezuščkom za vedno!

Zlata pisma.

Spoštovani gospod:

Čital sem v Ave Mariji, da nabirate darove za slovenske misijonarje. To je pač hvalevredno delo, da Slovenci podpiramo svoje rojake misijonarje, kateri se toliko žrtvujejo za vero Kristusovo. Naša dolžnost je, da tako trudapolno delo po svoji moči podpiramo. Zato Vam priloženo pošiljam šest dolarjev za isti namen.

S pozdravom,

Frank Perovšek, Willard, Wis.

Pošiljam dolar za misijone! Misijonska misel je najlepša stvar, za katero bi se moral sleherni kristjan zelo, zelo ogrevati. Upam, da bo šel Vaš glas v deseto mesto in deseto vas in bo prikladal vsa požrtvovalna srca slovenska na plan.

Živijo slovenski misijonarji!

Pozdrav!

J. Šimec, Chicago, Ill.

Apostol ljubezni.

Jan. Oblak.

OSMEGA septembra letošnjega leta poteče osemdeset let, odkar je umrl apostol ljubezni Friderik Ozanam.*) Kot dijak je ustanovil društvo sv. Vincencija, ki se je razširilo po vsem svetu in odgaja kristjane k dejavni ljubezni.

Ozanamov oče Janez je bil najprej vojak, kesneje trgovec v Lyonu. Tudi kot trgovec je ostal cel kristjan, pošten, pravičen in vedno pripravljen pomagati vsem, ki so pomoči potrebovali; pripravljen tudi tedaj, ko so njegovo dobroto zlorabljali. Nekoč je bil za poroka svojemu sodrobniku in po njegovi krivdi je izgubil vse svoje imetje.

Mala rodbina se je preselila v Milan. Z njo je šla zvesta služabnica Marija Cruziatova, ki je služila v Ozanamovi družini sedemdeset let in je umrla v hiši svojega gospoda, ko ji je bilo osemdeset let. V Milanu se je moral oče Ozanam pobrigati za ekzistenco. Privatno je poučeval tuje jezike, hkrati pa tudi študiral zdravilstvo — po šestnajst ur na dan. Decembra leta 1810 je napravil izpite in začel zdravniško prakso. Bil je zdravnik z vso dušo. Noč in dan je bil v službi bolnikov, zlasti ob Napoleonovih vojskah, ko so bile bolnice polne ranjencev in bolnih vojakov.

V Milanu se mu je rodil 23. aprila 1813 peti otrok, naš Friderik. Leta 1815 je Lombardija zopet pripadla k Avstriji, zato je Ozanam zapustil Milan ter se vrnil v svojo domovino. V Lyonu je dobil službo v mestni bolnišnici; tam je ostal do konca svojega življenja. Z veliko ljubeznijo je skrbel za revne bolnike, a vedno zastoj.

Svoje otroke je ljubil, učil se je z njimi, ponavljal naloge z nimi. Njegovo največje veselje so bili večeri v domačem družinskem krogu pri godbi in petju ter sprehodi z ženo in otroci.

Pobožen je bil od svoje mladosti. Že kot vojak je rad čital sv. Pismo. Vsak večer je vsa družina skupno molila, pogosto tudi čitala. "Njegova ljubezen do ubogih, do siromakov ni poznala mej," pravi njegov sin. Podporo, miloščino je dajal na skrivaj, da čisto niti njegova žena ni vedela za njegova dobra dela.

Friderikova mati je izhajala iz bogate trgovske rodbine. V svoji mladosti je videla malo veselja, doživela je strahote francoske revolucije. Videla je, kako so ji starše vrgli v ječo in brata umorili. Ti dogodki so vrgli senco na vse njeno življenje; zato je bila skoraj prestroga in boječe skrbna.

Vendar pa so prevladovala v njej dobre lastnosti. Dasi je bila plemenitega rodu — ali prav raditega — je bila vaje na preprostega življenja; vse delo v kuhinji je opravljala sama. Modistke in šivilje ni potrebovala, ker si je vse šivala sama. Vsak dan je hodila k sv. maši. V nedeljo je sama vodila otroke v cerkev, z besedo in zgledom jim je vsajala v srce ljubezen in spoštovanje do hiše božje. Otroci so imeli vanjo tako zaupanje, da niso ničesar skrivali pred njo.

V dejavni ljubezni do ubogih je bila enaka svojemu možu. Obiskovala je najbednejše siromake, snažila, prala in kuhala jim je s pravo materinsko dobroto. Ganljivo sliko požrtvovalne ljubezni obeh roditeljev nam je zapustil sin. Ko sta bila že oba starejša in oslabela, sta drug drugemu prepovedala hoditi više nego do tretjega nadstropja obiskat in prinašat miloščino ubogim bolnikom. Toda ljubezen je bila močnejša nego prepoved, in tako sta jo skrivaj oba prestopala, dokler se nista nekega dne srečala v sobici na smrt bolnega reveža v petem nadstropju.

*) Letošnje leto stavi karitativno delovanje Vincencijev konferenc stoletnico početka.

MLADOST.

Kot otrok je bil Friderik telesno slaboten, tem bistrejši pa je bil njegov duh. Veliko rahločutnost za trpljenje drugih je podedoval po starših. V osnovni šoli in na gimnaziji se je odlikoval nad vsemi. Kot štirinajstletni dečko je že

zlagal latinske pesmi in komponiral napeve. Ni čuda, da je njegova rahločutna duša doživela tudi viharje notranjih bojev.

PREIZKUŠNJA.

Sam je o tem pisal pozneje: "V dobi, ki je bila vsa prešinjena z dvomi, mi je Bog dal milost, da sem bil rojen v veri; na naročju svoje matere in krščanskega očeta me je Bog ljubil kot svojega otroka. Za prvo učiteljico mi je dal modro sestro; pobožna je bila kot angel in je že pridružena angeljskim zborom."

Kesneje je prodrlo tudi do mene gibanje nevernega sveta; preživel sem strašne dvome, ki so mi podnevu stiskali srce, ponoči pa mi polnili oči z obilnimi solzami.

Neprestano me je mučila negotovost o mojem poklicu k večnemu življenju. Obupno sem se opiral na verske

resnice, in zdelo se mi je, kakor bi se rušile pod mojimi rokami. Rešili so me nauki dobrega duhovnega voditelja, ki je uvedel v moje misli red in svetlobo. Od tega časa je bila moja vera trdna. Premagan po toliki dobroti, sem Bogu obljubil, da hočem vse svoje življenje posvetiti službi resnice, ki mi je podelila mir.

Ta notranji boj je imel za Ozanam velik pomen. Vihar je utrdil njegovo vero, hkrati je vzrastlo v njem razumevanje za dušno stanje drugih. Rekel je: "Kdor je izkusil dušne muke dvomov, ne bo neusmiljeno napadal njih, katerim Bog še ni dal milosti vere."

NA UNIVERZI V PARIZU.

Jeseni leta 1831 je šel devetnajstletni Ozanam študirat v Pariz. Ločitev od doma je bila čustvenemu mladeniču težka. Njegovo prvo pismo izraža bolelost, obenem pa tudi njegovo pobožnost in sinovsko ljubezen. Materi piše: "Moja moštost in pogumnost se je popolnoma razbila. O, kako sem zapuščen, tako žalosten in brez kakršnekoli tolažbe! — — — Mladi ljudje, ki z njimi občujem, bivajo tako neskončno daleč od mene, zato jih ne morem česče obiskovati. V tolažbo sta mi edino Ti in ljubi Bog. A vidva mi nadomeščata vse."

Mladi študent je našel sicer stanovanje, a kakšna družba je bila tam! Njegovi tovariši so bili ljudje razuzdanega vedenja, njih medsebojni pogovori so bili — milo povedano — silno posvetnjaški. O kakem oziru na sosede ni bilo govora, skozi tenke zidove se je slišal glasen smeh. Ob večerih so igrali karte in Ozanama so skušali pridobiti za svojo nevarno zabavo. "Veš, mama, da nisem šel. — Ti ljudje niso kristjani, ne izpolnjujejo niti tega, kar Turki; jaz se edini tukaj držim postne zapovedi, zato pa moram prenašati mnogo zasmehevanja. Neizrekljivo mučno mi je bivati v taki družbi."

Friderik pa je imel srečo. Obiskal je prijatelja svoje-ga očeta slavnega fizika Ampere. Ampere mu je iz srca rad ponudil za isto ceno sobico svojega sina, ki je študiral drugod. Rekel mu je: "Vaša korist je moja korist. Imela bova lepo priložnost, da se skupaj razgovarjava. Sezna-

niti se morate z mojim sinom. On študira zgodovino nemške književnosti. Lahko se poslužujete njegove knjižnice. Vi izpolnjujete postno zapoved, mi tudi. Moja sestra, hči in moj sin obehdejejo z menoj; torej prijetna družba. Kaj pravite k temu?" Ozanam ni rekel nič. Kar žarel je od veselja. Ostal je pri Amperu dve leti, dokler se ni vrnil njegov sin. — Amperevo pobožnost dovolj označuje tole: Ko je ležal bolan v Lyonu in mu je redovna sestra, ki mu je stregla, hotela čitati iz "Hoje za Kristusom", ji je prijazno rekel: "Ne trudite se, častita sestra, to knjigo znam na pamet."

Ampere je mnogo delal z Ozanamom. V zapuščini obeh mož so se našli rokopisi, pisani deloma od enega deloma od drugega. Večkrat sta se v prijateljskem pogovoru razgovarjala o verskih stvareh. Ampere je bil časih tako prevzet vzvišenih, plemenitih misli, da je vzklikal: "Kako velik je Bog, Ozanam, kako velik je!" —

Ozanam je moral čisto bojevati boje zoper malodušnost. Ko je nekoč zopet malodušno obupaval, je šel v cerkev, da bi v tihem razgovoru z Bogom našel mir. Tam v kotičku med starimi ženicami je videl klečati moža. Spoznal je v njem Ampere, ki je vso slavo smatral za ničevno in je ponižno padel na kolena pred svojim Bogom! Ozanama je postalo sram pred svojo malodušnostjo, zgled Amperev mu je vlil novega poguma in zaupanja.

CHATEAUBRIAND.

Ozanam je bil boječe narave, zato mu ni bilo lahko seznaniti se s slavnimi možmi. In vendar je tako hrepenel, da bi spoznal pisatelja Chateaubrianda.

Ob novem letu 1832 ga je obiskal, sprejet je bil zelo vljudno. Naenkrat ga Chateaubriand vpraša: "Hodite radi v gledališče?" Ozanam ni vedel, kaj bi odgovoril.

KOLERA.

Leta 1832 je v Parizu razsajala kolera. Zbolelo je tudi nekaj Ozanamovih tovarišev. Ozanam jih je obiskoval tako zvesto, kakor znajo to le velike duše. Prinašal jim je knjige, dopisoval jim je ter ostal na bojišču tedaj, ko so mnogi drugi iz previdnosti pobegnili iz mesta.

V nekem pismu iz te dobe citira psalm 90.

"Tisoč jih pade na tvoji strani

in deset tisoč na tvoji desni,
tebi pa se ne bo bližal.

Ker si rekel: Ti, Gospod, si nada moja,
postavil si Najvišjega za uteho svojo."

Njegovo zaupanje in ljubezen, sta ga očuvali, ostal je zdrav, dokler ni kuga prešla.

ABBE LACORDAIRE.

Leta 1833 je vzbudil mladi Abbe Lacordaire pozornost s svojimi predavanji v College Stanislas. Ozanamu je prišlo na misel: Zakaj bi Lacordaire ne mogel imeti predavanj za vso izobraženo pariško javnost? Zakaj bi ne mogel govoriti v največji cerkvi Notre Dame? Ozanam se je za to obrnil s pismeno prošnjo na nadškofa Guelema. Zadel je največje ovire, vse je bilo polno predsodkov proti

novotarijam. Ozanam si je preskrbel podpise, šel nekajkrat osebno k nadškofu in ni dal miru, dokler ni mogel drugega maja 1835 zapisati: "Konference so imele samo eno napako, namreč, da jih je bilo malo. Bilo jih je osem, poslušalcev pa je bilo kakih šest tisoč, ne vštveši žensk. — To je bil balzam za nas."

NAROČAJTE KATOLIŠKE ČASOPISE IN LISTE.

Rev. J. Oblak.

Mnogi se pritožujejo, da katoliški tisk ni na primerni višini sedanje dobe, da ne more tekmovali z nekatoliškim tiskom. Eden izmed vzrokov

je malomarnost katoličanov, ki ne naročajo in ne podpirajo svojega katoliškega tiska.

ČESA BI SE MORAL ZAVEDATI VSAK NAROČNIK

časopisov ali periodično izhajajočih publikacij? Nek časopis piše: "Naročnina je denar, ki se plača naprej. Naročnina je nujen pogoj, da list more uspevati. Zakaj? Prvič, ker se mora vse uredniško in upravno delo, tisk in ekspedicijsko delo plačati naprej. Drugič, ker je mogoče natisniti le določeno vnaprej ugotovljeno naklado, ki se ravna po številu naročnikov. Tiskati na

negotovo ni mogoče niti v najbolj ustaljenih razmerah. Tretjič pa je potrebno poudariti, da je le vsled vnaprej plačane naročnine možno doseči to, da se za neznatni denar more nuditi mnogokratne vrednote. To je kakor pri setvi: neznatno zrno se izroči zemlji vnaprej, da prinaša stoterno žetev. Ako hočemo žeti, moramo najprej, torej vnaprej sejati." — To mora vsakdo razumeti.

KOŠČEK STAREGA ČASOPISA.

V Angliji je imel duhovnik pridigo. Izvleček pridige je izšel v časopisu. Časopis je bil poslan v Ameriko in bil tu kot star papir zavržen. Kot zavoj zabojčka je prišel pozneje v Avstralijo. Tam je bil v drugič zavržen in zopet je nekdo vanj zavil pošiljko na Angleško. Tako je napravil star časopis pot okoli sveta. V Angliji ga je dobila v roke stara gospa, ki že 20 let ni bila

pri spovedi. Radovedna je čitala zmečkani list, in glej, tiskana beseda jo je ganila, da je šla v cerkev in tam opravila sv. spoved. — Sejmo seme dobrega tiska! Ne vemo, kdaj in kje bo vzklilo in prineslo sad.

"Ako bi izčrpal že vsa sredstva, prodal bi tudi svoj naprsni križ, da podprem katoliški tisk." (Pij X.)

ALI MOLIS ZA KATOLIŠKE PISATELJE?

Ti veš, da je od milosti božje vse odvisno. Bilo bi zmotno misliti, da najboljša knjiga kaj premore brez sv. Duha. In milost sv. Duha si moramo izprositi: "Prosimo in se vam bo dalo". Prisvoji si to zveličavno navado, da boš redno molil za prosep katoliškega tiska, na primer takole:

"O Bog, čigar volja je, da vsi Tebi služijo, daj, da bo tudi tiskana beseda pomagala širiti Tvoje kraljestvo na zemlji. Blagoslovi katoliške pisatelje, da bodo pisali, kar je Tebi v čast in slavo in o zveličanju duš. Pomagaj jim pisati to, kar ljudje radi in s pridom čitajo. Daj jim moč,

da bodo tudi živeli po tem, kar pišejo. Podeli svoje milosti tistim apostolom, ki širijo dober tisk, da ne opešajo v svoji gorečnosti, marveč da neustrahovano sejejo seme dobre besede, ki naj vzkljuje in sad prinese v pravem času. Blagoslovi tudi bravece; odpri njihova srca za svete resnice in pomagaj jim, da bodo v dejanju izvrševali, kar so čitali.

Sv. Ignacij, blagoslovi katoliško knjigo in prosi za nas!

Sv. Frančišek Saleški, prosi za katoliške pisatelje!"

KAKO TREBA ČITATI?

Ne čitaj preveč! Pesnik Goethe je rekel: "Odloži časopise za en mesec, potem pa jih preglej naenkrat. Videl boš, koliko nepotrebne se natiska." Zato prebiraj, toda ne senzacij, ne

dnevnik novic, marveč to, kar ima trajno vrednost.

Ne čitaj prehitro! Kdor čita naglo, čita površno in postane tako polizobraženec.

KARDINAL MINORETTI

je nastopil lani ob dnevu dobrega tiska v Italiji v nadškofiji v Genovi. Govoril je besede, ki naj bi odjeknile ne le v srcih vseh italijanskih, mar-

več svetovnih katoličanov. Zaklical je vsej veliki množici, naj podpira katoliški tisk. "Zakaj biti katolik in hkrati član katoliških društev —

na drugi strani pa se ne meniti za usodo katoliškega tiska, je strahoten absurd. Zadeva Boga samega, zadeva cerkve, krščanske družine, krščanske vzgoje mladine in narodovega blagra je, da se katoliški ljudje zganejo in zgrnejo okrog svojega tiska."

Navidezno ne igra časopis za mnoge katolike nikake vloge za praktično versko življenje,

v resnici pa je to eden glavnih činiteljev za izpolnitev teh-le funkcij: Katoliški časopis brani in širi katoliški nauk, na kar dopolnjuje službo duhovnikov. Danes segajo cerkvene lece samo do sten in vrat, zato ne morejo braniti resnice pred celokupnim človeštvom. Časopis pa zakriči v poslednjo vas in poslednji salon.

Phone Canal 7172-3

**PARK VIEW WET WASH
LAUNDRY CO.
FRANK GRILL**

1727-31 WEST 21st STREET, CHICAGO, ILL.

JOSEPH PERKO

2101 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

**Baragova
knjiga**

Jos. Gregorich,
pisatelj knjige.

Eden naših rojakov-izseljencev, navdušen delavec za Barago, ki že dve leti navdušuje mlade naše za Baragovo stvar, je spisal življenjepisno knjigo o našem vrlem apostolu in predhodniku. -- Od prve strani do zadnje je knjiga polna lepih besed in lepih dokazov o Baragovi svetosti in neumornem delovanju za zveličanje duš. Tako zanimiva knjiga ne sme mimo nas neopažena. Kdorkoli jo je bral, jo je pohvalil, ocenjevalci, ki so pregledali knjigo med natisom, so vračali rokopise z najlepšim priporočilom.

**Za pohištvo in
pogrebe**

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pir nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja.

Glavno prodajalno imamo na

6019 St. Clair Avenue,

podružnica pa je na

15303 WATERLOO RD., CLEVELAND, OHIO

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljše postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon

Henderson 2088

